

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lejjel több. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 105. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930. május hó 10

Polgármesterválasztás

Nevezetes eseménye lesz Arad közigazgatási életének a május 15-iki polgármesterválasztás. 1928. év december 8-ika óta ideiglenes bizottság vezeti a város ügyeit és csak most, 18 hónap leforgása után, ülhet össze a városi tanács, hogy az utóbbi évek viharai-ból végre az alkotmányos nyugalom, a zavar-talan munka révén vezesse Aradváros ad-minisztrációját. A gyakori kormányváltás és a kormányváltásokkal kapcsolatos vá-lasztások chaotikus helyzetet teremtettek a városban. Volt idő, amikor egyszerre két, sőt három megválasztott tanácsa volt Arad-nak, de egyik sem működhetett, csak végnél-kül vitákat és pereket folytattak le egymás-sal az illetékesség körül. Az ideiglenes és egymást felváltó bizottságok után végre egy törvényesen megválasztott, regionálisan elis-mert városi tanács és polgármester kerül a város élére.

A legutóbbi 18 hónap érdekes korszaka volt Arad történetének. Az ideiglenes vezetőség működése alkalmat adott arra, hogy ez idő alatt egy hivatott polgármester egyénisé-ge alakuljon ki. Az interimáris bizottság kiter-melte magából dr. Lutai Cornelt, akinek vezéri kvalitásai eddig ismeretlenek voltak a város közönsége előtt. Aki néhány év óta nem volt Aradon és most végigsétál a város ue-csán, úgy érzi, hogy Arad fejlődésében évtize-dek teltek el azóta, nem pedig másfél eszten-dő: Lutai Cornel dr. működési ideje. A város központjából eltűntek a vásári bódék, a sá-tnyak, a hetipiac, amely falusi jellegűt adott Arad reprezentatív főterének. Lutai dr. tevén-kenysége ebben nem merült ki. Nemcsak, mint dekoratív bizonyult jóízűségnek, hanem a ki-tűnő gazda gondoskodásával tekintélyes, új jövedelemforrásokat is teremtett Aradvárosá-nak. Az ő névéhez fűződik a füstölő kisvasút elfásvoltatása és ugyancsak ő fejlesztette ki és tette jövedelmezővé az autobszforgalmat, úgy hogy most a város minden távolabb eső pontja gyorsan és olcsón megközelíthető. Lutai Cornel dr. kereskedelmi szelleme kitű-nően érvényesült új vállalatok létesítésében. Kimutatható például, hogy a városi mozik az elmúlt évben 10 millió jövedelmet hoztak és ennyivel megkönnyítették a polgárság közter-heit. A város tisztviselői karától pontos, lelki-ismeretes munkát követel és minden méltá-nyossága mellett is vasfegyessel vezeti az adminisztrációt. Korrektségben és szorgalom-ban ő maga jár elől jó példával és ez a férfi, aki azelőtt alig foglalkozott közigazgatással, a rövid másfél esztendő alatt ideális polgár-mesterré fejlődött.

Lutai Cornel dr. 18 hónapos működésével beszerzett Velcsov Géza dr. helyettes el-nök neve. És amint Lutai dr. nem csupán a ro-mánok reprezentánsa volt a városházán, ép úgy Velcsov dr. sem csak a magyarság érde-keit képviselte ott, Lutai dr. érdemeit méltá-nyolja minden aradi magyar, de Velcsov dr. rátermettségét szívesen elismerik a város ro-mán polgárai is. Amikor tehát azt propagáljuk, hogy Aradnak Velcsov Géza dr. legyen alpol-gármestere, ezzel nemcsak a magyarság, ha-nem a város minden polgárának óháját tol-mácsoljuk. Lutai Cornel és Velcsov másfél éves zavartalan együttműködése igazolja, hogy a politikát számozni lehet a városházá-ról és egyúttal biztosíték arra, hogy a jövő-ben a román és magyar városvezetőket a bé-ke és nyugodt alkotó munka harmonijába egyesíti a városuk iránti szeretet.

Csak órák kérdése hogy vérengzéssé fajuljon az indiai zavargás.

„Véráldozatot nem kell kimélni.“ —

A rendőrség és katonaság erős felkészülése. — Menekülnek a megrémült európaiak

(London, május 9.) A tegnapi solapuri véres összeütközés után ma reggel nyolc órakor megérkezett az első vonat Poonába, a mely menekülteket szállított. A menekültek elbeszélése szerint a helyzet egyenesen bor-zalmas. Véleményük szerint jóval több a ha-lottak száma mint amennyit a hivatalos hír-adás jelez. Az összeütközések nyomán egyet-len rendőr sem maradt sértetlenül. Három mohamedán rendőrt a törvényszék elé vittek megkötözve, ott *petróleummal öntötték le és ezután meggyújtották őket.* A menekültek el-mondták még, hogy a segítségre siető kato-nákkal utközben találkoztak és az állomáson a harcra teljesen felkészült és felbőszített tö-meg várja őket s így már az állomásnál meg kell a katonáknak utközben a tegnapi esemé-nyek hatása alatt még mindig felbőszített tö-meggel. A menekültek csoportja igen siralmas látványt nyújt. Egyesek minden csomag nél-kül érkeztek Poonába, mások viszont egy-két darab ruhánál nem tudtak többet vinni ma-gukkal. Dél előtt tíz óra körül befutott Pooná-ba a másik menekülteket szállító vonat is, ez magasrangú állami tisztviselőkkel és azoknak hozzátartozóival volt megtöltve. A második menekült expedíció tagjai is borzalmas dolgokat mesélnek, véleményük teljesen megegye-zik az először Poonába érkezettekével s ezek is azt állítják, hogy a helyzet borzalmas. A menekülteket a poonai pályaudvaron helyezték el a várótermekben és üres vagonokban.

Patel az indiai törvényhatóság elnöke, aki legutóbb Bombayban tartott lázító beszédeket, ma kora reggel elutazott Bombayból és Su-ratba ment, ahol lelkesíti a szabadságharcoso-kat. A Suratba megérkező Patel hatalmas tömeg várta a pályaudvaron. A pályaudvaron

várakozó tömegnek azonnal beszédet tartott és kijelentette a tegnapi események kapcsán, elérkezettnek látja az időt arra, hogy most *mar véráldozatot nem kimélve, fel kell venni a harcot függetlenségük megszerzése érdekében.*

(London, május 9.) Az indiai helyzet igen zavaros. Hivatalos jelentések szerint minde-miért nyugalom van, magántáviratok azonban véres harcokról számolnak be. Az egyik vá-roshoz az utóbbi napon véres összeütközésre került a sor négy halottal és 15 sebesítettel. Az európaiakat mindenünnen elszállítják, mert tartani lehet attól, hogy a fanatizált tömeg legyilkolja őket. Magántáviratok ugyanarról a helyről 25 halottat és 200 sebesítet jelento-nek. Az indiai kormány Gandhi hívet ellen könyörtelenül jár el, legutóbb Gandhi két hívét 2 évi és egy harmadikat 3 évi börtönre ítélte-tett el.

(London, május 9.) A solapuri tegnapi utcai harcok áldozatait petróleummal öntötték le és halálatuk elégették. A helyzet igen súlyos egész Indiában és csak órák kérdése, hogy a forradalom az országban vérengzésekké faj-likon.

(London, május 9.) Sulakpurbán a leg-újabb jelentés szerint, minden csendes. A rend-őrök teherautókon vonulnak végig a városon és a fontosabb stratégiai helyeket katonaság tartja állandóan megszállva. A peshavári na-cionalista kongresszus sok tagját letartóztat-ták. Az északnyugati tartományok felett ál-landóan negyven repülőgép cirkál, ami szem-mel láthatólag kijózanító hatást gyakorol a hegyvidéki törzsekre. Ezeket a törzseket ugyanis a tartományba való fegyveres betö-résre akarta a nacionalista bizottság rávenni.

Rosenberg besszarábiai képviselő szerint egyetlen antiszemitát sem büntettek meg eddig zsidóverésért.

A kamara mai ülésén az antiszemita heccok voltak a tárgyalás középpontjában. „Az erdőbe való rendszer“ a fővárosba is eljutott.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai, ün-nep előtti ülése nyugodtabb volt, mint a teg-napi, de a mai ülést is legnagyobb részt a zsi-dóellenes atrocitások nyomán támadt felhábo-rodás töltötte ki. Napirend előtt Vasilescu kormánypárti kért szót aki *Mirescu* szociá-lista tegnapi, a munkanélküliségre vonatkozó interpellációjával polemizált. Tiltakozott a pa-rasztpárt nevében, hogy a munkanélküliek se-gélyt kapjanak, mert akkor a munkások in-kább nem dolgoznak, ha segélyt munka nélkül is kapnak.

Rosenberg besszarábiai kormánypárti az antiszemita zavargások ügyében interpellál:

— Két hónapja múlt el, hogy én imen ar-ra kértem a kormányt, hogy tegyen intézkedéseket az antiszemita zavargások elfojtása ügyében. Azt kértem, hogy büntesse meg azo-kat a tisztviselőket, akik passzivitással nézik a zavargásokat. Nem történt semmi komo-lyabb intézkedés és most ismételen azzal a kéréssel fordulok a kormány elé, hogy ne üres deklarációkkal igyekezzen megoldani az anti-szemita kilengéseket. *Nincsen tudomásom ar-*

ról hogy egy antiszemitát is megbüntettek volna, mert megverte a zsidókat. Büntetlenül maradtak a chisenevi teologusok, a suceavai zsidóverők és a zsidó házak felgyújtói és nem nyerték el büntetésüket a putnai antiszemita zavargók sem. Most pedig Máramarosban és Targu-Frumoson fordultak elő liberális és cuzisza machinációk következtében zsidóban-talmazások. A régebbi kormányok alatt elő-fordulhatott a targu-ocnai a chisenevi és az oradeai kilengés, a jelenlegi kormánynak azonban meg kell torolnia a zsidóveréseket és vissza kell adni az ország zsidó lakosságának nyugalomát. Nekünk, nemzeti-parasztpárti zsi-dóknak fő kérésünk az, mozdítsa elő a kor-mány azt, hogy ne legyünk kénytelenek az önvédelem eszközeihez folyamodni.

Interpellációja végén azt kéri még, hogy bocsássák rendelkezésére a legutóbbi antisze-mita zavargások dosszárjait és ezeknek tanul-mányozásától teszi függővé azt, hogy inter-pellál-e.

Radeteanu Lothar szociálista képviselő felhívja a belügyminiszter felé fordulva a kor-

mány figyelmét arra, hogy *ma már a főváros szívében is előfordultak zsidóellenes atrocitások*. Csodálkozásának ad kifejezést, hogyan tűrheti ezeket a jelenségeket a kormány, amelyekhez hasonló eddig egyelőre csak a vidéken fordult elő. Ugylátszik azonban, ezt az erdőbe való rendszert most a fővárosban is meg akarják honosítani — jelenti ki. Kinosan hatott, hogy sem Vaida, sem Angheliescu nem válaszoltak a felszólalóknak. Majd Mata besszarábiai képviselő rámutat arra, hogy a közigazgatási reformot csaknem egy éve, hogy megszavazták, féltve, hogy felállították a tartományigazgatóságokat, a decentralizáció azonban nem tudott eddig még komoly eredményt felmutatni. Az illetékesek kompromittálják ezt a törvényt amelyhez pedig oly sok reményt fűztek. A besszarábiaiak élénken megtapsolják a felszólalást. Vaida válaszolt az interpellációra:

— Ha Ön komoly híve a demokráciának, akkor tölem kellett volna, hogy az információit beszerezze és nem a liberális lapokból. Majd máskor fogok Önnek érdemben válaszolni. Ha jobban akarja látni az ország adminisztrációját, jöjjön el a miniszteriumba, megmutatom a rendszert. Ha Besszarábiában nem működik eredményesen a tartományi igazgatóság akkor az az Önök hibája.

Mata replikájában kijelenti, hogy a besszarábiaiaknak nincs más céljuk, minthogy egészséges adminisztrációt teremtsenek az ország érdekében.

Vaida: Ha így beszél, kijelentem, hogy szívesen dolgozom Önökkel.

Majd Vaida válaszol Lucian dr.-nak a tegnapi interpellációjára, amelyben egy berlini szocialista újságíró kitiltásával foglalkozott. Elmondotta, hogy az illető lap tudósító rémhíreket közölt az államról. Megírta a Marmorosch & Blank bank alaptalannak bizonyult ingadozását, majd amikor figyelmeztették, hogy a hír valótlan, egészen indokolatlanul azt is megírta lapjában, hogy a Banca Romaneasca is megbukott. Ártott az ország hitelének. Ha a saját állampolgárainkkal szemben alkalmazunk a rémhír-törvényt, ugy akarjuk megoldani, hogy a pártok teljes megalapozással vegyék

ben is — jelentette ki.

Lucian dr. nincs megelégedve a válaszal és csodálkozásának ad kifejezést, hogy

a rémhír-törvényt éppen egy külföldi újságíróval szemben kellett alkalmazni először. Ezzel az illés véget is ért.

Már a bucuresti-i uccákra is átesaptak az antiszemita hecccek

A csendőrség helyreállította a rendet. — A hatóságok minden zavargást elfojtanak.

(Bucuresti, május 9.) Bucurestiben a Danubovita partján ma délelőtt tovább folytak a Targul-Frumoson elkezdett antiszemita hecccek. A bántalmazott zsidók azonnal értesítették a csendőrséget ahonnan erős patrull érkezett ki és helyreállította a rendet. A támadók elmenekültek. A prefektura kommunikét bo-

csajtott ki, miszerint a rendet feltétlenül fenn fogják tartani, minden kálengést megakadályoznak és csendőrökkel megerősített rendőrjáratokat rendelnek ki az uccákra az esetlegesen ismét megújuló antiszemita zavargás azonnal elfojtására.

Három millió ember halt éhen Kinában.

A világtörténelem legborzalmasabb éhínsége pusztít a kínai birodalomban.

(Sanghai, május 9.) Misszionáriusok ideérkezett rövid távirata szerint, a kínai birodalomban lévő Cheusi tartományban borzalmas éhínség pusztít. Hatalmas terület áll minden élelmiszer nélkül és tömegesen halnak éh-

halált az emberek. A beérkezett jelentések szerint a halottak száma megközelíti a három milliót. Ilyen rettenetes éhínség példátlanul áll a világtörténelemben.

A liberális párttal is meg lesz a megegyezés az aradi tanács megalakulása kérdésében.

Hétfőn vagy kedden lesz a megállapodás. — A politikamentes tanács

(Arad, május 9.) Közeledik az aradi tanács megalakulásának dátuma és a politikai pártok ma már át vannak hatva attól az elvől, hogy a választásokat teljes egyetértésben, egyhangúan kell megejteni. A várospolitika szempontjából rendkívül fontos ez az álláspont, mert az esetleg felmerülő legkisebb ellentét is kihatással lehet a tanács további működésére. Dr. Marsieu Justin prefektus minden igyekeztével azon van, hogy a városi tanács működése teljesen politikamentes legyen. Ezért az alpolgármester és az állandó választmány személyi kérdéseit úgy akarja megoldani, hogy a pártok teljes megalapozással vegyék

azt tudomásul.

A prefektus ma tárgyalásokat folytatott a liberális-párt vezető tagjaival. A tárgyalások még nem nyertek befejezést, azonban a kiszivárgott hírek szerint a legteljesebb megértés jegyében folynak. Befejezett ténynek említik azt, amiről ma beszámolt az Aradi Közlöny, hogy a város második alpolgármestere liberális lesz. A prefektus még a nemzeti-paraszt-párttal és a magyar párttal sem fejezte be a tárgyalásokat, de bizonyos, hogy hétfőn, vagy kedden megörtörténik a teljes megegyezés és nyilvánosságra kerülnek a megállapodás összes adatai.

Az ezüstkilincses barát.

Irta: SOMLAY KÁROLY.

Angéla asszonyság félrehuzta a hófehér csipkefüggönyt, aztán kinézett az ablakon. Messziről erdők és hegyek terítették gazdag zománcukat. Az udvar sövénykerítését befutotta a komló és a leves indák ráfonódtak a kertecske szilvafára is. A fák nyájas boltozata alatt estikék és sárga violák nyitották illatos kelyhecskéiket.

— Jó lenne Balduin, ha haza mennél — szólt az asszonyság az asztalon könyöklő férfinhoz. — Már késő este van. Lefekszünk mink is. Az egész város alszik, csak a piaristák klasztrában látni még gyertyafényt.

Pribiczky Balduin fölkelte a karosszékéről, aztán ő is kitekintett a holdsugaras éjszakába. A faszindelyes, emeletes házacsok sötétek voltak és fantasztikus árnyékokat vetettek az uccán fekvő lapos terméskövekre. A templomhoz támaszkodó feszület tönvénél lilaszínű üvegben mécsvilág sápadozott. A Poprád partján a bozontos fűzfák és égerfák leveleit szelíden pergette a Magurák szellője.

— Haza? Haza mehetnék? Hát van énnékem otthonom? Olyan vagyok én, mint a szélvész, amely sose talál otthon — sóhajtott Balduin és elhallgatott. Hangulatának továbbhullámzásában merült el a lelke, hát hallgatott.

— Lásd, édes Balduin, mégis jobb lett volna megmaradnod a szemináriumban. Most pap lehetnél és nem lenne egyéb dolgod, csak a breviáriumot elmondani és a pecsenyét, meg rumos puddingokat és a piros borokat elfogyasztani — szólt nagyot ásítva Angéla asszonyság.

— Pap lehetnék. De néha elszunyókáltam a hajnali zsolozsmákat, hát kicsaptak — feltele Balduin és a könyveit hóna alá szorítva, elment a kis kocsmából.

Angéla asszonyság sokáig nézett utána. Amíg el nem tűnt a klastrom mögött, mindig

utána nézett. Utóvégre is Balduin szép férfi, fiatal férfi és az asszonyság sem lehetett több ötven évesnél, bár tíz év óta özvegy. Tíz év alatt bizony el lehet felejteni a férfiscók izét. Az asszonyság hát azon töprengett, hogy tán utána kiált Balduinnak; aztán mégis csak ráfordította a kulcsot a zárba és felrakta az ajtóra a keresztvasakat. Az egyszeri akácfá is megbánta, mikor másodszer nyitott virágot szeptemberben. Egy ötven éves nő pedig már szintén szeptember, sőt talán október.

Az asszonyság hát hamarosan levetkőzött, lesimitotta öszülő haján a snekliket, meghintette magát szenteltvízzel, aztán a rézkoppintóval eloltotta a gyertyát és lefeküdt. Fejére huzta a paplant, hogy véletlenül ne hallja meg Balduin csizmáinak a kopogását. Mert a nők néha mérföldekről is hallják a fiatal férfiak csizmáinak a kopogását.

Pribiczky Balduin bizonyos ideig a Poprád mellett sétált. A csillogó vízben látni lehetett az ezüstös márnákat és a zöldes omajkahalakat. A fák között denevérek csapongtak; a tulsó parton pedig valahol valamelyik szaka-dékban fülemile vert a barkócabokron. A csavargó színész a halakat nézegette és zsebében összemarkolva a kenyérmorzsákat, odaszórta a vízbe a halaknak. A madarakat is megszokta vendégelni, szintugy a halakat is, mert sok kenyérmorzsza volt a kabátja zsebében.

Nem lehet éppen mondani, hogy Pribiczky koldult volna. Hisz csupa gög és önérzet volt. Büszke volt a tudására és a műveltségére. Könyv nélkül elmondta a Fanni hagyományait és érzéssel deklamálta a Csokonai strófáit. A szepességi urak akkortájt még örömet tiszlitztek nyáron a vadszölös filagóriákban és télen a fehéráru, meleg szobákban. Szívesen hallgatták a Lilla-dalokat és Kármán József szentimentális mondatait. A csavargó színész pedig oly könnyfakasztóan tudta énekelni az anakreoni dalokat. Oh, mikor ő a gerendás meleg szobákban énekelt, a csupasz nők szemében

könnyek villogtak... Bájoló, lágy trillák! Tán... Kévd! Remények! Lil-lák! Isten velet... Mikor ezt énekelte Pribiczky, minden nő pilla könnyekben vergődött és em-egy ezüsthuszas volt a Pribiczky honoráriuma.

A madarak már ismerték ökigyelmének csokoládészínű lordkabátját. Százával lepték el a fákat és a bokrokat, mikor Balduin a Poprád mellett kóválygott. Mert ha derült a kikelet, a csavargó színész elbucszott a zsuppal hiazott házaktól és a sövényistállóktól. Virágfakadás idején az erdőkben szeretett tartózkodni. A vadgalambok bugását hallgatta és ilyenkor verseket komponált.

— Et in Arcadia ego... Én is Arkádiában születtem — mormolta, mikor hosszas feltörés után végre valami csengő jámbusverset firkantott a könyvébe.

A vadgalamb a szerencsétlen szerelmet jelképezte Pribiczky költészetében. Mert Pribiczky is szerelmes volt, még pedig családott szerelmes. Talán éppen ez a szerelmi csalódás avatta ötlet Pegazus lovagjává.

Bizonyos Eliza nevű hölgybe volt szerelmes, akit feleségül is vett. A hölgy azonban hamar kiábrándult Pribiczkyból.

Miként Kármán írja a Fanni hagyományatban, az első ösmeretségnek rózsaszínű napjában való szeretetnek szent forrósága a házassági összekelésnek napjával, ha nem egészen elvész is, mindazáltal majdnem mindig, mindennapi hidegséggé átalváltozik — szokott panaszkodni fájdalmas szomorúsággal szegény Balduin a megértő nőknek.

Elpanaszolta fájdalmát. Ámbár szentségtörésnek tartotta a világ előtt kifecsegni szívének féltve őrzött titkát.

— Talán már el is felejtette önt a hűtlen Eliza — sóhajtották az érzékeny dárnák.

— Bizonyosan elfelejtett már a kígyó — felelte Balduin. — Pedig inkább a halál, mint a feledés... Mert meghalni semmi, elieledve

Szombat.

1.

MÁRIA KIRÁLYNÉ a hadirokkantak egyesületének közgyűlésén felszólalt. Ez a hír nemcsak az uralkodóházi egyéniség karakterisztikája, de a hadirokkant-kérdésnek is fontos kiemelkedettsége. Az özvegy királyné a kormányzat felé adresseszálva, ilyeneket mondott: „Biztam előző évi ígéreteikben, de nem teljesítették azokat”, a hadirokkantak ügye iránt „hiányzik a jóakarát.” Ez a — ha úgy tetszik — kritika, ez a — akár tetszik, akár nem — súlyos szemrehányás nyílt vádemelés a kormányzat szociális gondoskodási politikája ellen. Amit a királyné mondott, azt szív és érzés diktálta. Ha a kormányzat politikájában valahol van még a szív ketyegésének nyoma, akkor meg

Itéletidő Tokaj környékén.

— Pusztító zivatar és jégeső. — Ma délelőtt Bonyhádon volt szélvihar. —

(Tokaj, május 9.) Tegnap Tokaj környékén óriási méretű Magyarországon eddig ismeretlen erejű szélvész pusztított. A szélvész hatalmas károkat okozott. A dühöngő szélvész a házak tetőzetét kilométernyi távolságokban sodorta magával. Hatalmas fákat gyökerestől tépett ki és a szántóföldekre és a mezőségekre sodorta. A szélviharral egyidejűen nagy zivatar is volt. A zivatar szintén óriási károkat okozott, mert egyes helyeken teljesen tönkretette a gyümölcsstermést. A háromnegyed óráig tartó zivatar ideje alatt galambtojás nagyságú jég esett. Az itéletidő a lakosság körében óriási pánikot idézett elő, mert a lakosság nem tudott hová menekülni. Tagyán községben 50 épületet, Bond községbe 25 és

Óriási jégvihar Békéscsaba határában.

Békéscsaba körül. jelentik: Ma délután itéletidő dühöngött Békéscsaba fölött. Délután hat óra tájban hatalmas vihar keletkezett, majd megeredt a jégeső, amely hatalmas pusztítást vitt véghez Békéscsaba határá-

kell mozdulnia az egész organizmusnak és az érzés melegével kell a kéz, láb, vagy személtküli em-lékemberek felé nyulnia.

2.

A NEMZETI TÜRELMESSÉG feltétlenül program a kisebbségi tanítók számára, mondotta a csehszlovák köztársaság bölcs elnöke: Masaryk, aki az eléje járult magyar tanítódelegációnak nagygyarul válaszolt. Masaryknak ez a kijelentése leg-szebb hivatásmegállapítás az új és a következő magyar generáció szellemi és lelki nevelői számára. Nemzeti türelmesség befelé, a magyar lélek akarata felé és nemzeti türelmesség kifelé, az egymással együttélő nemzetek felé: ez a jövő békéjének és talán Középeurópa békéjének kulcsa is. Jó lenne, ha máshol sem vetnék ezt a kulcsot feneketlen tóba.

Ratkán községben 40 épületet rongált meg súlyosan a környék felett átvonuló hatalmas vihar. Ratkán a szél lesodorta a malom tetőjét is és 50 méter távolságra vitte magával. Az itéletidő az emberéletet megkímélte és az állatállományban is csak kevés kárt okozott. Ma délelőtt Lázár Miklós, a tokaji kerület képviselője a parlamentben kérte a vihar által károsultak pénzbeli segélyezését.

Bonyhádról jelentik: Ma délelőtt Bonyhád felett a tokajhoz hasonló szélvész vonult végig. A szélvést itt nem kísérte oly hatalmas zivatar, de tekintélyes károkat okozott, különösen a gyümölcsstermésben.

(Tokaj, május 9.) A tegnapi Tokajban dühöngő viharról újabb jelentések érkeztek, melyek szerint a vihar a telefon, távíró és villanyvezetékeket teljesen összetépte.

ban. A galambtojás nagyságú jégdarabok mintegy öt-hat ezer holdnyi területen mindent letaroltak. Félhivatalos megállapítás szerint a jégverés kilencven százalékos kárt okozott a szántóföldeken és gyümölcsösökben.

Tiszta — jó
tisztább — jobb
legtisztább — legjobb

a



ÉTELOLAJ.

Kapható minden jobb csemegeüzletben!

Rövid táviratok egy mondatban

+ Összeül az interparlamentáris unió. (London, május 9.) Az interparlamentáris unió június 15-én ül össze Londonban s foglalkozni fog Briandnak az európai egyesült államokra vonatkozó tervével és a leszerelés kérdésével is.

+ A Lenin és a Vörös csillag rendjel. (London, május 9.) Moszkvai jelentés szerint a szovjet-kormány két új rendjelet alapított: az egyik a „Lenin” rendjel, amellyel a szovjet az ipar és mezőgazdaság terén elért eredményes munkálkodást honorál. A másik a „Vörös csillag” rendjel, mellyel a hadügy terén eredményes munkákat produkálókat tünteti ki a szovjet-kormány.

lenni, ez minden . . .

Balduin, mikor az utolsó morzsácskát is beleszórta a Poprádba a halaknak, utat váltott a Magurák felé. A Vereskolostor fürdőjén, a Szmerdzsonkán nyaranta sok ur és urnő sétál az ötszázéves tölgyek alatt. A Szmerdzsonkán nyáron van kelete a színésznek. A csavargó Pribiczky ilyenkor kiegészíti magát négytagú sztadzsonétársulattá és világos nappal előadják a tölgyek alatt Hamletet. Hamlet szerepét maga Balduin adja frakkban; a királyné krinolinban és széles szalmakalapban szavalja a rolléját. Polonius pedig szarvasbőrnadrágban és kordováncsizmában lépked a lombok alatt a plein air-színpadon. És Ophélie? Ő egy vándorló piktorral megszökött bár a trupptól, de azért pompásan sikerültek az előadások. Utóvégre Hamletet Ophélie nélkül is meg lehet játszani.

Nyáron tehát, mikor a pajtabíró átengedte színpad gyanánt a pajtát, Pribiczky sorra járta a falvakat és a templom előtt kihirdette, hogy estére görögtüznél fel fog lépni Lindában a világhírű Alboni Marietta kisasszony. Ilyenkor husz-harminc tyuktojás és néhány icce rozsliszt mégis csak csurrant-cseppent a kasszába. Hanem ősszel, mikor a vadlud délre vonul, a kávéatlan itatókutak mellől elköltözik a barázdabillegető és a töretlen utakat elborítja az esővíz: ilyenkor bezzeg didergő markába fúj szegény Hamlet, mert még Alboni Marietta kisasszony recsegő szonettjeivel sem lehet publikumot fogni a pajták alá. Pedig Marietta igen szép szóke teremtés volt és tízes fekete szemek étek márványfihér homloka alatt. A szerelmes Csörgy István is e két fekete szem tüzeiben hamvadott meg egyszer Toporcon.

Kiszáradott és magának való ember volt ez a Csörgy István, aki, hogy ifjuságának vétkeiért eleget tegyen: vénségét a testsanyargatásnak szentelte. Szóba se állott senkivel. Csak hallgatott éjjel és nappal. Ámbár a topor-

ciak nem hittek István ur aszkétizmusában. Azt mondták felőle, hogy a róka is éjjel szokta nyakába venni a szőlőskerteket. Hát igazuk is volt a toporciaknak.

Bizonyos alkalommal Pribiczky Balduin másodmagával érkezett a toporci kastélyba. A csudaszép Marietta volt a társaságában.

Messzejáró felhők usztak a ködös magasságokon és az ugarokon, meg a barázdákon már sárgult az őszi avar. A rozsdaszínű erdők a halál legendáját subtogták. A másodsor nyíló pipacsok bánatosan lógatták fejüket. Mintha egy-egy fáradt mosoly, merengő gondolat lett volna a sok pipacs.

A mélytűzü Marietta cipellői félenken tipegtek a márványköves folyosón és mint egy megkergetett élet, mint egy felriadt szó, olyan bágyadt ritmussal szakadozott a kisasszony lélekzete az ajakáról.

Csörgy István verébórru sarkantyukat viselt a csizmán. Bozontos szemöldökei alig lát szottak a farkasbőrrel szegett bársonykucsma alól.

— Mit kerestek? — mordult az erkölcsös István ur Thália árváira.

— Csak egy tányér meleg levest kérünk — felelte Mariettácska.

— Lesz — dörmögte Csörgy és a két csavargót bevezette az oldalszobák egyikébe.

Talán a régi lázak és a lehült forró izgalmak újra lobbot vetettek a toporci aszkétában és éles optikájában tán bájos képek rajzolódtak a kisasszony láttára, mert fényesen megvendégelte Balduint és a kisasszonyt.

Néhány napig hármashban mulattak a stukós kastélyszobában. Egyik reggel aztán így szólt István a színészhez:

— Fődeles hintóba két vasderest fogartam. Az ekvipázs majd elvisz tégedet fiam, Löcsére. Tíz aranyat is tettem a zsebedbe. Tehát elmehetsz.

— És Marietta? — bökkent meg Balduin.

— Marietta itt marad.

— Hm. A női szívben valóságos földrengés dúl, azért nem lehet sokáig lakni egy női szívben. — fakadt ki az újabb csalódás érzete Balduinból és minekutána meggyőződött róla, hogy a tíz arany csakugyan benn van a csokoládészínű lordkabát zsebében, el sem bucsuzott Mariettától, hanem felült a bársonyos hintóba.

— A hintót is néked ajándékozom és a két vasderest is, — mondta neki Csörgy István, mikor kifordult a fogat a parkból.

A két paripa vágatott az országuton. Mikor a Cifra-csárdához értek, Balduin intett a kocsisnak, hogy álljon meg a hintóval. Alig állott azonban a fogat egy pillanatig a csárdá előtt, a csapláros kiszaladt az országutra, bezárta a kapukat és így szólott Balduinhoz:

— Sem borom, sem szalonnám, sem kenyerem sincsen és üres ágyam sincsen, nagysás uram.

— Hajts tovább! — kiáltott hát Pribiczky a kocsisra.

Azonban a Bánatmalomban, ugyszintén a Likas-iccénél, valamint a többi utszéli csárda és falusi kocsmá előtt szint'ezemód jártak. Veszett híre volt az István tekintetes ur ezüstkilincses batárjának . . .

Pribiczky ekkor elkeveredett. Megparancsolta a kocsisnak, hogy hajts vissza tüstünt Toporcra.

— Mondd meg a gazdádnak, hogy engem hazátlanná tett a hintóval, meg ezzel a két lóval. Nem fogadnak be velük a korcsmárosok, hát nem kell nekem sem a ló, sem a hintó — morogta bosszusan és leszállott a bársonyüléstről.

Gyalog folytatta az utat a Cifrálg. Bezzeg most már nyakába borult a csárdás. Balduin pedig meghozatta a pintet és vigan énekelte Don Caesar de Bazán borsdalát, míg el nem nyomta a mádi szamorodni.

Szivarozva ment a nyaktiló alá.

Kivégeztek Buenos-Ayresben egy cinikus rablógyilkost.

(Buenos-Ayres, május 9.) Dufour rablógyilkost ma reggel kivégezték. A nyaktilót, mellyel a rablógyilkost lefejezték, a börtön kapuja előtt állították fel. A lefejezést nagyszámú közönség nézte végig. A halálraítélt rabló-

gyilkos szivarozva ment a nyaktiló alá és cinikusan mosolygott még az utolsó pillanatban is, amikor a hóhér felszólította, hogy lépjen a nyaktiló alá, hogy az ítéletet végrehajthassa.

Megkezdődött Bucurestiben Tibacu szovjetkém és társai ügyének főtárgyalása.

Tibacu beismerte, hogy havi 20.000 lej fizetést húzott a szovjettől. A főtárgyalás első napja.

(Bucuresti, május 9.) Az *Universul* jelentti: A harmadik hadsereg katonai bírósága tegnap kezdte meg a nagy port felvert Tibacu-Caramanov kémkedési per főtárgyalását. A katonai bíróság Gráf ezredes elnöksége mellett Saiuac őrnagy és Marian kapitányból alakult meg. A vádat Demetrescu Mircea alvezredes, katonai ügyész képviselte.

A vádlottak padján Tibacu Constantin szovjetfutár és felesége, Caramanov Sándor, Belov Iván, Jancu Demeter és Sticher Vladimir, Tibacu társai foglalnak helyet.

A vádlottak között szerepel még Steinhauz Mózes orosz úrlapíró is, aki azonban szökésben van.

A vádlottak védelmét négy bucuresti ügyvéd vállalta.

A negyven gépirásos oldalra terjedő vádlat azzal kezd, hogy a szovjetkémek Románia renzeti ellenállásának szilárdságát akar-

ják megbontani.

A vádirat felolvasása három óra hosszat tartott.

A vádlottak közül Tibacu Constantint hallgatta ki a bíróság. A vádlott beismeri, hogy kémtevényt teljesített a szovjet számára. Védekezésül csupán azt hozta fel, hogy információit az egyes sajtóorgániumokból szedte össze. Tibacu elmondta a bíróságnak, hogy *munkájáért 20 ezer lej havi fizetést kapott a szovjettől.*

Ezután Caramanov kihallgatására került sor. Caramanov elmondta a bíróságnak, hogyan került a szovjet szolgálatába és miként eszközölt ki számára Tibacu a G. P. U.-nál fizetésemelést. Ezután a terrorszervezet működéséről beszélt a vádlott.

Délben egy órakor zárta le az elnök a főtárgyalás első napját, amelyen nagyszámú hallgatóság jelent meg.

Pénteken lesz ítélet a Müller-pörben.

Müller enyhe büntetést kér, mert családja körében akar meghalni. — Fofiu meg akarja téríteni a vasut károsodását.

(Arad, május 9.) Ma délelőtt elhangzott az utolsó védőbeszéd is a nagy államvasuti panama ügyében, a végső szó jogán a vádlottak mondtak mindent, ami megmentésükre felhozható volt. Most már a B. T. K. paragrafusai fogják eldönteni a Müller-ügy vádlottjainak sorsát. Az ítéletet azonban csak tizenhatodikán, pénteken délelőtt hirdeti ki a bíróság, mert Popescu elnök a hatalmas főtárgyalási anyag újbóli áttanulmányozása során akarja fölállítani a mérleget, melynek súlypontjából az államhatalom hozzászól ehhez a súlyosan komplikált ügyhöz.

Popescu elnök reggel nyolc órakor nyitotta meg a főtárgyalást. Az esküdtszéki-terem padsorai zsufolásig megteltek hallgatósággal. A teremszögének csak igen nehezen sikerült a rendet fenntartani.

Baár Tibor dr. folytatja védőbeszédét. Balog ellen a tárgyalás során csak az a konkrét vád alakult ki, hogy 16 ezer lejt kapott Müllertől. A védelem beigazolta, hogy ezt az összeget Balog munkája fejében kapta. Ebből az összegből adott kölcsön Balog Müllernek 7 ezer lejt. A tárgyalás során az is beigazolást nyert, hogy Balog korrekt, jó tisztviselő volt s noha a környezetében levő tisztviselőtársai nagy összegeket sikkasztottak, ő megmaradt szegénynek, becsületes embernek.

Sommer Nándor volt vizsgálóbíró Berger érdekében mondott védőbeszédet. Berger 1921-ben egy évig mint jegyző dolgozott az államvasutaknál. Semmi közelebbi nexusa nem volt a sikkasztókkal. Müller terhelő vallomása nagyon ingadozó, mert egyszer 20, máskor 30—40 ezer lejéről beszél. Berger már a vizsgálat során szabadlábra került, miután nem volt ellene elég bizonyíték. Fölmentő ítéletet kér védelem számára.

A védőbeszéd elhangzása után feszült csend uralkodik a teremben.

Az elnök kioktatja vádlottakat, hogy mind-egyiknek joga van a zárzó jogán még valamit felhozni védelmére.

Müller Ede áll fel előnk. Remegő kézzel kapkod a szemüvege után. Egészen közel-megy a bíról emelvényhez és ezeket mondja: — Arna kérem a bíróságot, hogy enyhe büntetést szabjon ki rám, mert ebben az életben az az utolsó óhajom, hogy otthon a családommal haljak meg.

Fofiu rezignált hangon szól bírálhoz:

— A bíróság belátására bízom sorsomat. Az államvasutak károsodását meg akarom téríteni.

Kercsov enyhe büntetést kér a bíróságtól.

Csányi hosszas védőbeszédbe kezd, miután semmi érdemlegeset nem mond, az elnök félbeszakítja. Enyhe büntetést kér bírától.

Csiszár torkát fojtogatja a sírás. Egészen halkán beszél. Beismerését enyhítő körülménynek kéri betudni.

Liszka Pál ezzel kezd:

— Piskin mindenki tudja, hogy ki volt az a Liszka Pál. A jól szituált tisztviselői sorába tartoztam mindig, mert takarékosan éltem. Államfenntartó ember voltam, 72 ezer lej évi adót fizettem. Több gyermekes családapávágyok. Kérem, vegyék ezt tekintetbe.

Liszka védekezését zokogással fejezi be.

Balog elkéseredett hangon kezdi védekezését. Még most is egy csomó okmányt szorongat a hóna alatt. Szerinte csak Csányi tudná megmondani, hogy a sok millió hová lett. Balog Csányi szemére hányja, hogy független ember léteire őt, a családapát ily súlyos váddal illeti.

Cuzman és Berger ártatlanságukat hangoztatják. Felmentő ítéletet kérnek.

Raicu dr., Miclosi dr. és Vladiszlav védők védenek szabadlábrahelyezését kérik. Az elnök azonban csak ítéletkihirdetés után óhajtatározni a kérelem felett.

A tárgyalás végén Popescu elnök kihirdeti a bíróság határozatát, amely szerint az ítélet kihirdetésére 16-án, pénteken délelőtt tíz órakor kerül sor.

A kíváncsi hallgatóság ezzel csaldóttan távozott a teremből.

Az összes utazási és vízumkedvezményekről tájékoztat a **DACIA** hiv. menetjegyjroda **SÁNDOR FERENC** könyvtárlatban.

Megörült egy véres szerelmi dráma hőse

Budapest, május 9. Még januárban történt az a véres dráma, amelyet az Aréna-ut 10. sz. házban követett el Bognár György orvostanhallgató. Bognár jegyben járt lakásadónőjével, Kaller Máriával, de nagyon féltékeny volt rá, mert észrevette, hogy menyasszonya gyakran van együtt másik lakójával, egy Szamec nevű hivatalnokkal. Egy alkalommal Bognár benyitott Szamec szobájába és ott találta menyasszonyát is. Revolvért rántott és Szamecet agyonlőtte, menyasszonyát pedig súlyosan megsebesítette. Bognárt letartóztatták. Tárgyalásra azonban mindezekig nem került a sor. Tegnap azután Bognáron hirtelen kitért a téboly. Cellájában törni-zuzni kezdett, úgy, hogy csak nehezen tudta két fegyőr megfékezni. Kényszerzubbonyt adtak rá és az angyalföldi tébolydába szállították. Ezzel egy véres dráma aktái zárultak le.

Emberbaráti intézmény, amelyet a börtönben alapítottak.

Letartóztatták a tomesvári „Humanus-egylet” vezetőit.

(Temesvár, május 9.) Temesvárott évekkel ezeőtt „Humanus” néven egy emberbaráti hirtetett egyesület alakult, amelynek rovtomultu alapítói tulajdonképpen a temesvári ügyészség fogházában beszéltek meg az egyesület létrehozatalát. A Humanus önségélyző egyesület célja tulajdonképpen az lett volna, hogy sok tagot szerez, akik egy bizonyos belépési és tagdíj lefizetése után egyes esetknél, mint halálözös, házasság, születés stb. a tagdíjakból alakult tőkéből egy nagyobb összeget kaptak volna. Az egyesület megszálását több agilis, de gyanus szándéku fiatal-emberen kívül Gubi Fülöp és Saljó Béla vették kezükbe, akik minden eszközt felhasználtak arra, hogy pénzt szerezzenek. — mint később kiderült, nem az emberbaráti intézmény, hanem a saját céljaikra. Propagandát fejtettek ki a városban és hiszékeny emberekkel elhitették, hogy ez a vállalkozás milyen nagyszerű üzlet, amely rövidesen busásan fog jövedelmezni.

Többek között Kocsis Ferencet is rábírták arra, hogy nagyobb összeggel járuljon hozzá az egyesület fellendítéséhez és váltót inattak alá vele, amelyre fedezetül a háza szolgált. Ugyanezt tették más hiszékeny és tehetősebb emberekkel, akiknél nagyobb összegű készpénzt vagy ha ez nem ikerült, százezer lejes váltókat szereztek be és ennek fejében elnöki igazgatói állásokat osztogattak nekik.

Nemsokára azonban kiderült, hogy közönséges szélhámososságról van szó, mert a kicsalt pénzeket nem a jelzett célra fordították s a hitelezők nemsokára abba a kellemetlen helyzetbe jutottak, hogy váltóik miatt elárverezték házaikat és ingatlanait. Amikor az ügy ebbe a stádiumba érkezett, a károsult Kocsis Ferenc és a többiek család címen bünvádi feljelentést tettek Gubi Fülöp, Saljó Béla és Krali ellen a temesvári ügyészségen. Az akták a vizsgálóbíróhoz kerültek, aki már egy év óta tart vizsgálatot ebben a bonyolult ügyben. Micu Arzen vizsgálóbíró már több ízben kihallgatta a károsultakat s a feljelentett szélhámosokat, azonban az ügy csak tegnap érkezett döntő fordulthoz. A részletes vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy Micu Arzen tegnap ismét beidézte Gubi Fülöpöt és Saljó Bélát, akik előtt kihallgatásuk után kihirdette a letartóztatási végzést. A vizsgálóbírói döntés, annak alapján történt, hogy az egyesület nem volt a törvényszéken bejegyezve és a miniszteriumtól sem bírt működési engedéllyel, azon kívül a vezetők hiszékeny emberektől pénzt csaltak ki és a tagdíjakat is elsikkasztották. Az áldozatoktól kicsalt összeg a tagdíjakkal együtt körülbelül egymillió lejre tehető. A Humanus önségélyző egyesület két csaló vezetőjét bekísérték az ügyészségi fogházba.

A vádtanács ma foglalkozott a letartóztatottak további fogvatartásával és azt megerősítette, mert az okmányoktól erősen lehet tartani.

TAKÁCS PENSIO

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Modern új berendezés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, elsőrendű konyha. — Hat pengőtől. Tekintettel a Szent-Imre évre, előjegyzések ajánlatosak.

Tizezer embert pusztított el Ceylonban az árvíz

— Iszonyu pusztítás felhőszakadás következtében. —

(London, május 9.) A napok óta tartó felhőszakadás és a gyakori viharok következtében az Előindiában levő Ceylon-szigetét előjötte az ár. A víztömeg hirtelen és váratlanul tört elő és iszonyu pusztítást végzett. Egész községeket ragadott magával az árvíz, város-

részek dőltek romba. A hivatalos jelentés szerint a sziget lakói közül 10.000 elhalt, valószínűleg a vízbe fulladtak, vagy a beomló házak temették el őket. Az angol hatóságok mindent elkövetnek, hogy az óriási katasztrófa hatását enyhítsék.

Ma letárgyalták Aradváros költségvetését

A költségvetés teljes összege 163,328.889 lej. Az interimár-bizottság változatlanul elfogadta a Lutai Cornel dr. által előterjesztett költségvetést.

(Arad, május 9.) Aradváros interimár-bizottsága ma délután öt órai kezdettel folytatja a szerdán be nem fejezett ülését. A mai tárgysorozat legfontosabb pontja volt a költségvetés letárgyalása. Több, mint százötven pontot foglal magában a város 1930. évi költségvetése és ma délután öt órától egy negyed kilencig a bizottság letárgyalta az összes pontokat. Dr. Lutai Cornel elnök megnyitóján után Olariu István városi vezértitkár ismerteti a folyó ügyeket. Ezután dr. Lutai Cornel jelentette be, hogy a költségvetés letárgyalása következik. A költségvetés tervezetének megalkotásánál elsősorban arra voltak tekintettel, hogy reális alapokon kiegyensúlyozott mérlege legyen a városnak. Az elmúlt évi költségvetést sikerült akadálytalanul keresztül vinni.

— Köszönet érte a polgárságnak — folytatta dr. Lutai — amely elősegítette a múlt évi költségvetés előirányzatának megvalósítását. Köszönet a közigazgatás hivatalnokainak is, akik munkásságukkal járultak a város fejlesztéséhez. Az elmúlt esztendőben a város bevétele elégtelennek bizonyult. Különböző befektetések történtek, mint például a mozik építése és az autobusz-forgalom kibővítése. Ezzel szemben a város hét millió lejes bevételtől esett el.

Kimutatja az interimár-bizottság elnöke, hogy a minisztérium beszüntette a közmunka-illetékek szedését és a házbérek leszállításával jelentősen csökkent a város házbérelletekből származó jövedelme. Azonkívül újabb kiadások terhelték a város pénztárát. A poliklinika személyzetének kiadására és az intézet fenntartására 2.614.328 lej terhelt a várost. A gyermekkórház fenntartásához 2.316.800 lejjel járultak hozzá. Ezek előre nem látott kiadások voltak. A költségvetésben ezért lehetőleg

takarékosságra kellett törekedni. Kénytelen volt beszüntetni a szubvenciók és segélyek kifizetését. Súlyosan érintette a város pénztárát még a tisztviselők fizetésének emelése is. Kérte az interimár-bizottság tagjait, hogy változtatás nélkül fogadják el a költségvetés előirányzatát.

Ezután megkezdődött a költségvetés részletes letárgyalása. Berzovan János ösztönző pontról-pontra ismertette a tételeket, amelyeknek nagyobb részét vita nélkül fogadta el a bizottság. Egyes tételeknél volt csupán kisebb nézeteltérés, de dr. Lutai felvilágosítása után ezeket a tételeket is elfogadták. A városháza részére vásárlandó autómobilra ötszáz ezer lejt irányzott elő; ezt a tételt függőben hagyta a bizottság. A városi színház-épület fenntartására 20.000 lejt irányzott elő. Dr. Borneas Gyula képviselő kevesi az összeget kijelenti, hogy

a színház nagyon rossz karban van és sürgős szükség van javítására. Dr. Lutai Cornel hivatkozik arra, hogy a színház javítására ha kétszáz ezer lejt vennének fel, az is kevés volna.

A jelen körülmények között azonban, csak a legszükségesebb kiadásokra lehet szorítkozni.

A költségvetés egyik érdekes tétele a három személyfuvarozó autó beszerzése. Azonkívül egy autófűszekendő vásárlása van előirányozva, amelyre egy millió 200.000 lejt irányzott elő. A nyári színház javítására 100.000 lejt számít a költségvetés. Érdekes tétel még a lovasrendőrség megvalósítása Aradon. A belügyminisztérium ugyanis tíz lovat ad az aradi rendőrség részére. Ezentúl tehát

tíz lovasrendőr teljesít szolgálatot Aradon, és a lovasrendőrség fenntartására 120.000 lejt irányzott elő. A Harmonia kultúregyesület

Béreljen KERPEL könyvtárában.

előirányzott tíz ezer lejes segélyt huszezer lejre emelte fel a bizottság.

A Kolozsvári opera háromszáz ezer lejes segélyt kér a várostól erre az évre. Az interimár-bizottság úgy döntött, hogy minden fellépésnél tízezer lejes segélyt fog kifizetni az operának. Egy autogarázs felépítésére 1.200.000 lejt vettek fel. A költségvetés előirányzata 4 millió 380.000 lejt bevételt remél a gázgyártól. A jéggyár bevétele az előirányzat szerint 1.407.000 lejt. Filmek beszerzésére 4.200.000 lejt irányzott elő. A Neptun-strand bevétele a költségvetés szerint 1.200.000 lejt és kiadása 720.000 lejt az 1930-as évben.

Dr. Borneas Gyula javaslatára a bizottság huszezer lejes segélyt szavaz meg a Mezőgazdasági Kamara részére.

Berzovan János felolvassa Petruti Áron volt vármegyei főjegyző előterjesztését, amely szerint kéri, hogy a város vegye be a költségvetésbe azokat a fizetéseket, amelyeknek folyósítását egyes tisztviselők peres uton követelik, de amelyben még nem hozott döntést a temesvári tábla. A bizottság a kérést elutasította. A költségvetés tárgyalása ezután befejezést nyert. Az 1930-as költségvetés teljes összege az előirányzat szerint 163.328.889 lejt. Ebben benne van a közüzemek költsége is. A tervezetet a holnapi nap folyamán kiüregesztik a nyilvánosság számára és azután jóváhagyás végett a kormányzáság elé terjesztik.

A fehér pokol drámája.

(Oslo, május 9.) Norvégia legnagyobb gleecesterén tegnap délután egy házaspár skielett. A férfi hirtelen lezuhant és egy jégcsapban akadt fel, ott lebegve a többszáz méter mély szakadék felett. Az asszony mentőkötelérr rohant, közben a jégcsap a rajta függő férfi testméregétől olvadni kezdett. Az utolsó pillanatban hirtelen fel a szerencsétlenül járt embert, aki az izgalomba beleöszült.

Pan Halipa megtartja miniszteri tárcáját.

(Bucuresti, május 9.) Egyes lapok hírelvel szemben Pan Halipa közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy ő csak néhány hétre vállalta el a chisenevi tartományigazgatói állást, miniszteri tárcáját változatlanul megtartja.

Az aradi mozik műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, szombaton fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor utoljára MALEK, MINT ÉDES-VIZI TENGHERESZ. Főszerepben: Buster Keaton, a világhírű faarcú színész.

SELECT MOZGÓ. Utoljára: ASSZONYBÜN. Főszerepekben: Marcella Albani és Walter Rilla.

ELITE MOZGÓ. Utoljára: A SANKINGI FOGOLY. Főszerepekben: William Haines és Anita Page.

GRADISTE MOZGÓ 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor utoljára: KÉT ARAB LOVAG. Főszerepekben: William Boyd és Mary Astor.

GAI-i MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor: ELFELEDET ARKOK. Főszerepekben: Clive Brook és Olga Baclanova.

Vasárnapi műsor:

CENTRAL MOZGÓ. Vasárnap fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Premier. A FOGOLY. Főszerepekben: Milton Sils és Dorothy Mackay, Szenzációs kalandorkép.

SELECT MOZGÓ. Repriz közkívánatra Bánky Vilmával a főszerepben az ÉBREDÉS. ELITE MOZGÓ. Új műsor. MALEK, MINT ÉDES-VIZI TENGHERESZ. Főszerepben: Buster Keaton. Kacagtató vígjáték attrakció.

GRADISTE MOZGÓ 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Új műsor. SANKINGI FOGOLY. Főszerepben: William Haines és Anita Page.

GAI-i MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor: KÉT ARABLOVAG. Főszerepekben: William Boyd és Mary Astor.

VASÁRNAP délelőtt fél 12 órakor rendezés MATINE előadás.

Rölvaag
Győze-
delmes
Peter



ÁRA
Lei 255

Rölvaag
Hallgat a
prairie.



ÁRA
Lei 290

**Ötven évvel ezelőtt
hogyan fedezték fel Amerikát másodizben:**

ennek a megrázó emberi, európai drámának történetét
mondja el Ole Rölvaag kötkötetes regényciklusa.

Vádindítvány a temesvári utlevélhamisítók ügyében.

Az ügyész kérte Rudloff Mária letartóztatását, Hertl Antalnak és Popovnak körözését.

Temesvárról jelentik: Temesvárott már hosszabb ideje nyomoznak a rendőrhatalóságok a nemrégiben leleplezett amerikai utlevélhamisító társaság ügyében. Hihetetlen cinizmus-sal egy hajózási iroda vezetője évek óta szállított — mert románok kivándorlása körülményes — német és magyar nevek alatt román nemzetiségű parasztokat a tengerentúrra, természetesen hamisított utlevelek segítségével. Amerikában azután a sok beígért jó helyett, csak szenvedést találtak és kis vagyonaikuk felélése után nyomoroghattak. Az ügyben most forrálat állott be, amennyiben a Cunard Line hajózási vállalat temesvári irodája vezetőjének Hertl Antalnak, akivel szemben rendkívül súlyos vádak merültek fel s aki vasárnap Aradon keresztül autón Curticnál átlépte a román határt, elrendelték a körözését. A hamisítás ügye most már az ügyészség: is foglalkoztatja amennyiben Radulescu ügyész beidézte egy nagyszentmiklósi ügyvédi iroda alkalmazottját: Rudloffné Olgát, aki

ellen az a gyanú, hogy Hertl Antalnak törvénytelen üzemeiben segédkezett. Rudloffné kihallgatása után Radulescu ügyész megszerkesztette a vádindítványt, amely szenzációs adatokat tartalmaz. Az ügyészség a távol levő Hertl Antal, a Cunard Line temesvári vezetőjének, Popov nevű megszökött és jelenleg Salt Lake Cityben tartózkodó ügyöknek és Rudloffné letartóztatását kérte. A vádindítvány megállapítja, hogy a hamis utlevelekkel operáló társaságnak Hertl Antal és Popov voltak a szeméni vezetői. Rudloffné pedig esz-köz volt Hertl és Popov kezében. Ezek alapján kérte Rudloff Mária letartóztatását, míg Hertl Antalnak és Popovnak a körözését, illetve, ha a tartózkodási helyüket sikerül megtudni, a kiadatási eljárás megindítását. Ezenkívül a gyanúsítottak ellen többrendbeli közokirathamisítás, kivándorlásra való csábítás és részben csakis büntette miatt kéri a büntető eljárás megindítását.

Vágh Nándor festőművész érdekes vándorútja Kairótól — Aradig.

Kiállítás 1200 méternyire a tenger felett. — A művész lefestette Fuad egyiptomi királyt.

(Arad május 9.) Nem akarok új tehetséget felfedezni és bemutatni az aradi közönség előtt. Vágh Nándort nem kell felfedezni és nem kell bemutatni, mert ismeri mindenkinek, aki komolyan foglalkozik a modern magyar pik-túrával. Nem tartozik az akadémikus öregek közé, alig 33 esztendő, de már tizenhét esztendő múlt áll háta mögött és Magyarország minden komoly muzeumban fellelhető valamelyik alkotása. Vágh Nándor festőművész, miután bebarangolta a keletet, aradi rokonaihoz jött pihenni. Pihenését azok ismerik, akik a Marospart távolabbi részein szoktak szép tavaszi délutánokként sétára indulni. Ott biztosan megtalálható a művész akit a festői partrészek nem hagynak pihenni, az alkotás-vágy mind továbbítja a paletta és az ecset éne rajongója, fanatikusszerűen nem tudja megtagadni önmagát minden szabad idejét arra használni fel, hogy megörökítse a vásznon, pompás invenciójával a Marosvidék valamelyik pittoreszk részét.

Most itt ül velem szemben Vágh Nándor. Lapkritikákat mutat. Kairóban valósággal ünnepezték a magyar művészt, aki a nemzetközi kiállítás alkalmával méltón reprezentálta a magyar művészetet és megismertette a Kelet népeivel a magyar humusz levegőjét és varázsát, a délibábos pusztát, a színpompás magyar alföldi napfelkelést. Egyiptomban a magyar művész megfestette Fuad királyt, az ottani Szépművészeti Múzeum igazgatóját, Jusuf Wasefet, a parlament elnökét s minden számottevő előkelőséget. Az egyiptomi nagy lapok hasábjait írta a magyar művészről, aki mástól óra alatt a legszebb portrét készített el.

— Hol volt a legérdekesebb kiállítása? — kérdezem.

— Constanban. Ez egy tuniszi város 1200 méter magasságban a tenger felett — hangzik a válasz. — Furcsa, exotikus, festői, kéreg tájak, érdekes emberek. A legműértőbbek a kulturával rendelkező bennszülöttek, akik mind dúsgazdagok. Itt nincs középosztály. Vagy szegény földhözragadt, vagy fantasztikusan gazdag. Természetesen ez a megállapítás a bennszülöttekre vonatkozik.

EXQUISITE PENSIO
Budapest, IV., Piarista-utca 6.
Telefon: Aut. 885-39.

Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellért hegyre. A Dunakörvő mellett. Központi fűtés. Hűdeg-nyelg folyóvíz.

Szabók figyelmébe !!

Pontos szabászati szakrajzot, csak szabálmazott mérték készülvén segédjével állíthat elő. De ezekkel a méretekkel kéregpapirból előállíthatjuk magát a testet is (corpus), amely feleslegessé teszi a kabátok tesztelését való próbálgatását és megszünteti az esetleges igazításokat.

Kartárai üdvözléssel: **Vékony Sándor**
Budapest, IV., Királyi Pál-utca 10.

ja, hogy Vágh portréja szinte lélek-tükörnek mondható.

— Mester, Aradon is rendez kiállítást?

— Nem hiszem, — feleli Vágh — túl nagy a költség és végtére is pihenni jöttem ide.

A pihenés alatt azonban eddig körülbelül 37en új képe készült el. Minden képre azt lehetne mondani, hogy kiűn egyéniséget mutat be. Az érdekes magyar művész, aki immáron három éve járja a világot, pár hónapig marad Aradon és azután a piktúra Alhasverusaként új vándorútra indul a világ országútján, hogy mindenütt becsinést és hírnevet arasson a magyar művészeknek.

Végül egy titkot árulok el. Vágh Nándor teljes diszkrécióval néhány előkelő aradi ur és urasszony megfestését vállalta, de mindenütt diszkrécióért könyörög, mert végtére is — pihenni jött Aradra.

Marosi Rudolf.



Embertragédia a száraz rendőri hírből.

Csavargó, akinek diplomája van, négy nyelvet beszél, akinek felrobbantotta házasságát a háború és most menekül saját magától.

Az aradi rendőrség az éjszaka folyamán előállította Krisch Béla foglalkozás nélküli napszámot, akiről kiderült, hogy hetekkel ezelőtt utlevél nélkül szökött át a határon. Megindult ellene az eljárás.

A Kossuth-uccán, egyik magánházaiban történt. Csöngettek. A csöngő bizonytalanul, szakadozottan szólt. Így olyan ember nyomja meg a csöngő gombját, akinek reszket a keze, aki kérni jött, vagy fél valamitől. Rongyos, kopott ruhájú ember áll az ajtóban. Arca borotvátalan, homloka feltűnően ráncos. Két intelligens szem néz föl először fürkésztve, azután repdesve, bizonytalanul. Magas ember, de így meggörnyedten alacsonynak látszik. Egy pillanat csak és megszólal:

— Bocsásson meg uram, szerencsétlen csavargó vagyok. Nem koldulni jöttem, hanem valami munkáért. Mindent elvégzek, ami a ház körül akad. Ebédet kérek érte.

Csöndesen mondotta el ezeket a szavakat. Hangjából érzett, hogy nem lehetett mindig ilyen szomorú sorsban.

— Jöjjön be, nézünk valami munka után. De előbb igyék egy pohárka pálinkát.

— Köszönöm, sohasem iszom.

A fáskamrába kapott munkát: fát kellett aprítani. Rendesen elvégezte. Azt mondta, valamikor építőmester volt, de súlyos betegséget szerzett és ezért került ki az uccára. Egész nap foglalatostkodott a ház körül. Megöntözte a kertet, lelkiismeretesen rendet terezt a kamrában és este megkérte a házigazdát, hogy a fáskamrában tölthesse az éjszakát. Krisch Béla, mert ő volt a szorgalmas öreg, ott aludt a fáskamrában. Olyan rendesen dolgozott, hogy a házigazda felkérésére másnap, sőt harmadnap is a házban maradt.

A harmadik nap nagyfakartás volt a lakásban. Béla bácsi segédkezett. Amikor a könyvszekrény rendezésére került sor, magára vállalta. Szak szerint szép sorrendben rakta a könyveket és amikor a házigazda belépett a szobába észrevette, hogy Béla bácsi egy francia könyvet tanulmányoz.

— Tud maga franciául?

— Igen kérem, tudok.

— Még milyen nyelven beszél?

— Angolul, németül és magyarul.

— Maga építőmester volt és ilyen szépen kiképezte magát?

Béla bácsi nem válaszolt. Csöndesen reudezgette tovább a könyveket és amikor elvégezte dolgát, odament a házigazdához és megköszönte szépen a szívesességét.

— Megyek tovább, nem tudok egy helyben sokáig maradni.

A házigazdát nagyon érdekelte Krisch Béla múltja. Vallatni kezdte múltja felől. Béla bácsi eleinte nem volt hajlandó beszélni, aztán kopott kabátjának beléséből kivett egy csomó okmányt. Az egyik diploma volt. Azt bizonyította, hogy Krisch Béla műegyetemi hallgató kitűnő eredménnyel végezte tanulmányait és megszerezte a mérnöki diplomát. A másik okmány arról szólt, hogy egy szegedi nagy vegyészeti gyárnak volt a vezetője. A harmadik igazolta, hogy 1916-ig szolgált a háborúban, mint népfőlkelő százados. A negyedik szerint Krisch Béla súlyosan megsebesült. Kolozsváron ápolták és 1916. augusztus hetedikén gyógyult elbocsátották.

Krisch Béla görnyedten, megtörve állt a házigazda előtt. Szégyelte múltját.

— Beszélje el, hogy jutott idáig?

— Az olasz fronton sebesültem meg. A sebesülés következtében elvesztettem férfiaságomat. Kiveszett belőlem az életkedv, az energia. Kétségbeestem, de gyáva voltam ahhoz, hogy öngyilkos legyek. Amikor meggyógyultam hazautaztam feleségemhez Szegedre. Szomorú, kálváriás élet következett. Feleségem megvetett, gyűlölt és megcsalt. Nem is vonhattam kérdőre. Ezután már nem történt sok. Otthagytam feleségemet és csavargó lett belőlem. Most így élek, vergődök és menekülök saját magamtól. Nem tudom hová fogok jutni...

Krisch Béla eljutott a rendőrség cellájába. Közelit sorsát ismerjük; egy hét csavargásért két-három hét tiltott határátlépésért és toloncolás át a határon. De mi lesz azután? ...

Pilisi Géza.

Szabaddalra helyezték Watzdorff bárót és a letartóztatott két pénzügynököt.

(Budapest, május 9.) A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája ismét szabaddalra helyezte Watzdorff Konrád bárót, Ketti Károly és Deutsch Salamon pénzügynököket. A szabaddalra helyezést a vizsgálóbíró azzal indokolja, hogy a vádlottak személyi összeköttetési olyanok, hogy szökésüktől nem kell tartani.

Irodalom és művészet

Dolly Jancsi férjhezmegy

egy pesti szappangyároshoz.

Hol nyarának a pesti sztárok? — A bixlai villatulajdonosok izgalma.

(Budapest, május 9.) Csatangoljunk a budapesti Bohémia környékén, hisz ott mindig akad érdekes pletyka. Így például Biller Irén hosszabb időre Franciaországba utazik, ott vendéglemez Dolly Jancsinak, akinek fontainebleau-i kastélyában fog lakni. Hosszú időre Angolországba utazik Titkos Ilona és szívósar tanul angolul Gaál Franciska, aki szintén ki akar nézni Angliába egy kicsit, sőt talán Amerikába is. Visszatérve az említett Dolly Jancsira, az illusztris nemzetközi nagyságnak igen rossz szolgálatot tesznek azok a barátai, akik folytonosan portálják, így aztán hamar eléri Dolly Jancsit is a népszerűtlenség fátuma, mint ahogy már ilyen irányban evez és afférfjai voltak városligeti légkömbárussal is. Aztán meg fel kellene világosítani ezt a jószívű művésznőt, hogy ne rontsa el a szegény gyermekeket és ne fél kiló Gerbeaud-t osztogasson köztük, hanem komoly ennivalót, ruháskát vagy más valami hasznos dolgot.

Az ingatlanpiacot is felforgatták Dolly Jancsi barátai. Jó néhány ingatlanügynöknek adtak megőzést az utolsó két hét alatt Dolly Jancsi barátai köréből, hogy nézzen villákat a művésznő számára. A budai villatulajdonosok most nagy izgalomban várják, hogy kire fog rámosolyogni a művésznő kegye. No de beszéljünk másról és tárgyaljuk le azt az érdekes házassági hírt, amely arról szól, hogy az illető szobanforgó hölgy elvált az urától, hogy férjhezmehessen egy szappangyároshoz, aki azonban, úgy látszik, a rossz szappankonjunktura folytán most már nem nagyon akar haladni a házasságról. Tekintve azonban, hogy óragysága már elvált férjétől, bizonyosra vehető az, hogy a házasság bilincsei hamarosan csörögni fognak az élnívágó szappangyáros kezei körül is.

STEINWAY & SONS
vezető világmárkás zongorák ug...
szintén A. Förster, R. Stelzhammer,
Carl Dörr, Original Stingl elsőrendű
wieni gyártmányok gyári képviselője

FAIX J. zongora-
termében
Arad, Str. Consistoriului
25. volt (Batthyány-utca.)

Hangolás, javítás, zongora kölcsön

* Az állami színházak kommercializálása. Bucurestiből jelentik: A kormány az állami színházakat kommercializálni óhajtja, mert az állami kezelés az előirányzott támogatással sem bizonyult elfogadhatónak. Éppen ezért, bérletbe kívánja adni a kormány az állami színházakat, ami természetesen az állami színházak tagjaira igen háros kihatással lehet. Éppen ezért ma színészküldöttség jelent meg Maniunál és tiltakozott nála az állami színházak kommercializálása ellen. A miniszterelnök kijelentette, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot egyelőre nem terjesztik a parlament elé. A betérés idején pedig kikérik a színészek véleményét is.

Gulyás Menyhért a békéscsabai színház. Békéscsabáról jelentik: Ma döntött a városi színházi bizottság a jövő évi színház-bérlet kérdésében és a színházat Gulyás Menyhért nyiregylési szinigazgatónak adta ki.

- Móríc Zsigmond a pesti könyv-hét favoritja. Budapestről jelentik: A magyar könyvhét második napjának forgalma fokozódott. A sátrakat ostrom alatt tartják. Nagymennyiségű könyvet adtak el. Ma Móríc Zsigmond „Légy jó mindhalálig” című könyvéből 10 ezer példány fogyott el.

Pataki Veronika

Lohelandban diplomált tanár

tanítványainak gimnasztikai és mozgásművészeti előadása

május 18-án d. u. 6-kor a színházban. Jegyek hétfőtől kezdve a színház pénztáránál.

Hollywoodi terefere.

* Amikor a filmszínész idegen akcentusa — előny. Nemrég a Hollywoodban élő, de idegen filmszínészek nagy problémák előtt álltak. Ott volt a baj, hogy nem bírtak az angol nyelvvel megbirkózni és részben vagy elbocsátották őket, vagy pedig, ha ez szerződésileg lehetetlen volt — az iskola padra kerültek vissza. Az európai filmszínészek és írók legutóbbi inváziója következtében, ismét aktuálisak lettek azok a színészek, akik nem bírták száz százalékban az angol nyelvet, sőt néha lámpással keresik az ilyen színészt, amikor egy szerepkör betöltésére kerül a sor, ameyben szükség van az idegen akcentusra, mert ha például valaki egy Kaliforniában élő olasz farmer szerepét játssza, akkor a színészi alakítást csak nehezen veszi be a közönség, hogy ha szerepét tipikus amerikai „slang”-ban adja elő. Bánky Vilmának nagy segítségére volt idegen nyelvtudása és bár a „talkie” betörése után egy ideig mellőzték, csakhamar ráeszméltek a producerek arra, hogy az idegen nyelvű verziók készítésénél pompásan lehet alkalmazni. Így történt, hogy a Metro új német nyelvű beszélő filmjében, a „Napcsókolt leány”-ban, amelyben Bánky Vilma egy Amerikába szakadt magyar leányt játszik, a művésznő egy kissé magyaros izű németiséggel beszél végig a filmen, ami azonban száz százalékkal teszi kedvesebbé és közvetlenebbé alakítását — különösen a magyar fül számára.

* A „Vérző aréna”, amely Rudolf Valentino egyik leghíresebb filmje volt, valószínűleg hangos filmre készül. Mint értesülünk, a Metro vette tervbe, hogy Blasco Ibanez világhírű regényét újból filmre hozza, természetesen többnyelvű dialóggal és színesen. A főszerepet Ramon Novarro fogja játszani, aki rövidesen Európába indul, részint szabadságra, részint pedig, hogy helyszíni benyomásokat nyerjen Spanyolországban ezen új filmje számára.

* Molnár Ferenc világhírű darabját, az „Olympiát” hangos filmre vitték. A Metro most elhatározta, hogy az „Olympiá”-ból egy

magyar verziót készített, természetesen magyar színészekkel. A tárgyalások ez irányban valószínűleg a közel jövőben megkezdődnek, ami a magyar színészek körében érthető érdeklődést és izgalmat váltott ki, hiszen a hangos filmen keresztül legrövidebb az út a világhír és — a stargázsik felé.

* Strauss Oszkár, a világhírű bécsi zeneszerző, a Metrohoz szerződött. Mint értesülünk, Strauss Oszkár megállapodást kötött, hogy Amerika számára csakis a Metro studio-nak, illetve az ott készülő filmrevük operett-számaikat fogja komponálni. Ez érdekesen jellemzi az európai zeneszerzők és írók nagy befolyását az amerikai filmvilágban, valamint azt, hogy európai témájú hangos filmet itteni írók és zeneszerzők nélkül már aligha fognak az amerikaiak készíteni.

Oszték osztálysorsjáték,
84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény
Számos óriási nyeremény!
Főnyeremény légszerencsésebb esetben:

20,000.000
(Husz millió Lei)
Jutalom és nyeremények:

12,000.000
7,500.000
2,500.000
2,000.000
1,500.000

stb. összesen 42.000 nyeremény, több mint **Háromszázhusz millió Lei.**

Azonali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva!
Nincs nyereményilleték, általában sammitféle levonás!
Az összes sorsjegyek fele nyer!
A sorsjegyek ára:
egész 1200 Lei, fél 600 Lei, negyed 300 Lei.
A szállítási előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank
Wien I/A. Kärntner Str. 43.
A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Reméljünk tehát még ma. Egyszerű posta lap elegendő.

A húzások 1930. május 20-án kezdődnek

15.000 embert lemészároltak és 10.000 házat romboltak szét a banditák

(Sanghai, május 9.) Honan tartományban 4000 felfegyverkezett bandita borzalmas pusztítást és vérengzést vitt véghez. A banditák a csekélyszámu katonai felkészültséget lefegyverezték és ártalmatlanná tették, majd 15

ezer embert lemészároltak, 500-at pedig elvonulásuk alkalmával magukkal hurcoltak. A borzalmas vértüzdönök és pusztításnak 10 ezer lakóház esett áldozatul.

Családi tragédia a Bega partján.

A féltékeny férj hatálba üldözte feleségét, majd ő is utána ugrott a folyóba. — A férjet kimentették, az asszony a Bega-ba fulladt.

(Temesvár, május 9.) Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délután négy és öt óra között a gyárvárosi Bega-parton. A járókelők egyszerre azt vették észre, hogy a gyárvárosi Selyemgyár-ucca 54. számú házból egy feldúlt arcú asszony szalad ki és egyenesen a Bega-nak tart. Utána egy huszonöt év körüli fiatalember futott, de a férfi nem érte el az asszonyt, mert az a Bega-ba ugrott. Amikor a férfi látta, hogy az asszony a habokba veti magát, meggondolás nélkül utána ugrott. Az asszony azonban nem került a felszínre és ő maga is fuldokolni kezdett a vízben. Amidőn ezt egy arrahaladó munkás látta, beugrott a vízbe és sikerült neki a férfit a partra vonszolni. A kimentett férfi már nem volt eszméleténél. A kórházba szállították.

Kiderült, hogy az öngyilkos nő felesége annak a férfinak, aki utána ugrott és akit Gieszer Károlynak hívnak. A 25 esztendőes Gieszer, aki foglalkozására nézve mészárossegéd, alig egy éve, hogy feleségül vette a huszonkét éves Pécsier Rózát, kivel rövid ideig házban tartottan egyetértésben

élt. A lakók állítása szerint az utóbbi időben mind gyakoribb volt közöttük a veszekedés, melynek oka valószínűleg Gieszer túlzott féltékenységében rejlett. Az asszonynak ugyanis többen udvaroltak. A lakók állítása szerint a házastársak között az utóbbi időben gyakran tettelegességre is került a sor és a tegnap délutáni tragédiát szintén verekedés előzte meg. Gieszer az asszonyt súlyosan bántalmazta és ez volt az asszony végzetes tetteinek indító oka.

Vizsgálat indul meg a román—jugoszláv határincidens ügyében.

(Belgrád, május 9.) Emlékeztetes, hogy a román-jugoszláv határon a román határőrök lelőttek egy Pécsi István nevű embert. A jugoszláv hatóságok megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy a román határőrök Hérvény községtől négy kilométerre költék Pécsi Istvánt, majd Otelekd község közelébe vitték a hullát és ott elföldelték. A belgrádi külügyminiszter átiratot intéz a román külügy- és igazságügyminisztériumokhoz, hogy Pécsi István tragikus ügyében indítsák meg a vizsgálatot a román hatóságok is.

HIREK.

Az egyesülés ünnepe.

Május 10.: Románia legnagyobb ünnepe, ezen a napon ünnepli meg nemzeti vágyainak, régi államának százszázalékos beteljesülését. A nagy világégés egy államba egyesítette a szomszédos országokba elszórt fajtstvéreket és megalakult a Nagyrománia. A Károly király uralkodása alatt fejlődésnek indult kis ország egyszerre több mint 17 millió lelket számláló állammá nőtt. A régi királyság magja köré tömörült Erdély, Bánát, Bukovina, Besszarábia, Dobrudzsa. Az új területek új értékeket jelentenek Romániának, de ezek között is az új állam egyik legbecsessebb gyöngye Erdély és a Bánát. Ez a terület kapcsolja össze Romániát a művelt nyugattal és a modern fejlődés szelleme rajtuk keresztül áramlik Bucuresti felé. Ez a körülmény olyan jelentőséget ad Erdélynek, hogy már csak ezért is kiváltságos helyzetet érdemelne. Sajnos azonban, az egymást váltogató kormányok nem adták meg Erdélynek azt a súlyt, amely mint a nyugati kultúra akkumulálóját méltán megilletné.

Nyerésége volt Romániának a felett művelt-szerű magyarok, németek és a velük egyenlő intelligenciájú erdélyi románság, amely az új állam keretébe jutott. A magyarságot évezredek kultúrája, nemzeti erőnye, megbízható egyéni tulajdonságai teszik értékes elemmé, míg a szászok, svá-hok, szerbek, bolgárok vasszorgalmukkal, kiváló gazdasági képességeikkel válnak hasznára Romániának. Ezt az értékes emberanyagot a kormányok pompásan felhasználhatják a fiatal állam nagyságának kibővítésénél. Hogy ez eddig nem történt meg kellőképpen, az nem a kisebbségek, hanem a különböző kormányok hibája. Románia a háború előtt homogén állam volt, zárt és egységes nemzet lakta. Az egyesüléssel tekintélyes tömegben kerültek Romániához a kisebbségek és az ország heterogén összetételű állam lett, amiért aztán egészen más politikai rendszer szerint kell kormányozni. Szomorú példák állanak Románia előtt: azok az országok, amelyek nem tudtak bánni a saját kisebbségeikkel.

A bölcs államvezetésnek arra kell törekednie, hogy az állam minden polgára egyformán jól érezze magát az országban. A kisebbségi kérdés ezzel szemben még ma sem jutott nálunk az elintézés stádiumába. A román nemzet, különböző sovíniszta befolyások alatt, még ma sem egyesült lelkiileg a kisebbségekkel, de hiszük, hogy ennek is el fog jönni az ideje. Előfeltétele ennek az egyesülésnek, hogy a többségi nemzet részéről megszűnjék végre az oktan bizalmatlanság, ves-senek véget a neveléses gyanúsításoknak, amivel csak a nyugodt munkát zavariják céltalanul. Ha majd Románia szótárából ki fog kopni ez a két kifejezés: uralkodó faj és nemzeti kisebbségek — akkor fog bekövetkezni a lelkek igazi egyesülése.

Dr. Moldovan Silviusné hirtelen meghalt

A szerető hitves, a differenciálódottan figyelmes háziasszony lelke még ott lebeg az uris-zobában. Az ebédidőben még terítve az asztal, Olvan harmonikusán rendezett minden dr. Moldovan Silviusné lakásában, mintha a ház urnöje csak az imént hirtelen volna meg az esti asztalt.

A hálszoba plafonvilágítása kísértetiesen világít egy viaszszárga, merev arcra, dr. Moldovan Silviusné kihűlően levő holttestére. Az öröktvé mosolygó, vigkedélyű arcra komorságot merevített a halál.

Délután még moziban volt dr. Moldovan Silviusné. Jó kedéllyel hagyta el lakását. Este nyolc órakor tért vissza. Szeretett életpárjával, dr. Moldovan Silviussal, volt prefektussal, még kedélyesen elbeszélgetett a vacsora alatt. Tíz óra előtt néhány perccel rosszul lett fogta el. Régi szervi szív-baja jelentkezett. Az első pillanatokban ugylát-szótt, hogy működő rosszulétről van csupán szó. A roham azonban egyre erősödött.

Hozzatok gyorsan orvost, mert meghalok — szölt dr. Moldovan Silviusné életpárjához.

Ez volt az utolsó mondat, amely elhagyta ajkát.

Csakhamar megérkezett a szomszédban lakó dr. Memete Demeter. Ekkor azonban már kihagyott az uriaszony, pulzusa. Mire dr. Memete injekció-

val akarta felszerkenten a szívverést, dr. Moldovan Silviusné férje karjaiban kilehelte lelkét.

Dr. Moldovan Silviusné, született léczfalvi Gyárfás Etelka huszonhat évvel ezelőtt kötött házasságot Szászvároson dr. Moldovan Silviussal, aki akkor még ügyvéd volt. Az imperium átvétele után egy ízben az aradi törvényszék elnöki szé-kében és két ízben a prefektusi székhelyen reprezen-tált dr. Moldovan Silvius, Figyelmes, szerető há-zastárs, jó magyar asszony volt dr. Moldovan Silviusné, néhai léczfalvi Gyárfás Ferenc budapesti kuriai bíró leánya. Egyetlen gyermeke volt az uriaszonynak: Brazovay Dezsőné, Brazo-vay Dezső hátszegkörnyéki földbírtokos felesége. Az elhunyt nővére özv. Holatty Artúrné, Ho-latty Artúr nyugalmazott udvarhelyi főispán özvegye, Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor az elhunyt első unokatestvére. Rokonságban állott a dícsőszentmártoni Gyárfás- és Pekry-családok-kal.

A szervi szívbj már régen kínozta az uriaszonnyt. Az elmúlt évben kapta az első szívrohamot. Ezelőtt hat héttel újabb roham gyötörte dr. Moldovan Silviusné, míg ma este tíz óra tájban, a harmadik roham 62 éves korában megfosztotta az élettől.

Galambösz élettársa, dr. Moldovan Silvius férfias döbbenettel viseli a csapást.

— Most már magamra maradtam — mondja rezignált hangon a volt prefektus.

A hálószerében feketeruhás hölgy olvasó-val kezében imádkozik az elhunyt lelkéért. A cse-lédség könyvelőadatt szemmel nézi örökre elnémett urnőjét és holnap, mire a hír elterjed a városban, Arad egész társadalmá őszinte részvéte sorakozik majd a ravatal köré, ahol egy őszintén embersze-rető, elnémett asszonyi szív pihen.

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a közbeeső nemzeti ünnep folytán, kedden a rendes időben jelenik meg.

— Időprognózis. Szélcsendes helyeken fagy-veszély fenyeget, holnap jobbára derűs, meleg idő várható.

Csecsemő kelengye

„Tetra“ gyártmány
Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— Nyugdíjasok küldöttsége dr. Barabás Bélánál. Az aradi nyugdíjasok egyesületének egy népes küldöttsége kereste fel tegnap lakásán Barabás Béla dr. képviselőt, a Magyar Párt elnökét. A delegáció köszönetét fejezte ki dr. Barabás Bélának, amiért elvállalta az egyesület egyik díszelnökségét és megjelent a nyugdíjasok legutóbbi közgyűlésén. Barabás Béla szívvelyesen fogadta a küldöttséget, melynek tagjaival hosszasan elbeszélgetett.

Dramát sok ember irt,
De poloskát LOVAS egyedül irt

Arad, Strada Oituz (Illós-ucca) 111.

— Aradi urileány sikeres vizsgája a bécsi egyetemen. Berger Klári aradi urileány, Berger Ernő dr. ismert aradi ügyvéd leánya, aki tavaly a bécsi egyetemen francia nyelvből az „Universitätsprüfung“-ot kiváló sikerrel tette le, ez év április 30-án a „Staatsprüfung“-ot francia és német nyelvből kitüntetéssel abszolválta.

Jól és olcsón vásárolhat

kizárólag

J. Schutz Posztóárúházában

Arad, Str. Eminescu 2.

— Házasság. Kvátkovszky Irén Mária és Szablóczky Kálmán, ma, szombaton este 6 órakor tartják esküvőjüket a minoriták templomában.

— Vaugoin az osztrák keresztényszociálista párt elnöke. Bécsből jelentik: A Seipel exkancellár lemondásával megüresedett elnöki állásra az osztrák keresztényszociálista párt országos tanácsa ma Vaugoin Károly helyettes kancellárt választotta meg.

Ha költözködik!

Függöny, szőnyeg, ágýtakarók stb. szükségletét

STRASSER

divatárúházában szerezzé be.

Tagja a CONSUM kereskedelmi r. t.-nek.

— Tartanak a spanyol diákzavargások. (Madrid, május 9.) Ma reggel a sevillai egyetemet megnyitották, a megnyitás után azonban a diákok ismét zavargásokat produkáltak s így a rendőrség ség újlag bezáratta az egyetemet.

— Halálozások. Özvegy Wéber Jánosné e hó 9-én elhunyt. Temetése Sírán (Világoson) 10-én délután 5 órakor lesz a római katolikus egyház szertartásai szerint. Özvegy Wéberné halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Özvegy Kószeghy Sándorné ma este 7 órakor, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz Str. Grigorescu (Munkácsy Mihály-u.) 3-4.

— Olaszország ratifikálta a párisi egyezményt. (Páris, május 9.) A párisi olasz követség kijelentése szerint szerdán megtörtént a hágai egyezmény ratifikálása Olaszország részéről.

— A magyarországi szállodások és vendéglősök sérelmei. Budapestről jelentik: Ma délelőtt tartotta a magyarországi szállodások és vendéglősök szövetsége folyó évi közgyűlését. A közgyűlés tiltakozott a társadalmi biztosító intézmény ellen valamint a zeneadó és a magas jövedelmi adók megállapítása miatt.

Gyárak, iparvállalatok és cséplőgéptulajdonosok!

Szerezzék be az első segélynyújtáshoz szükséges mentőszekrényeket és kötezerket.

Legelőszobban beszeresethetők:

Drogueria „CITY“ Parfumeria

E. ZEINER

Arad, Bulev. Regina Maria 26.

— Repülőállomást létesítenek Déván. Déváról jelentik: A közel jövőben meginduló Bucuresti—Budapest közötti repülőjárat részére, amint az illetékes minisztérium leirata intézkedik, repülőállomást létesítenek Hunyad megye székhelyén, Déván. A városhoz csatolt Szántóhalma községhől mintegy 600 holdnyi területet fognak repülőállomás céljaira, rendes napi áron kisajátítani. Amennyire örvendetes a város fejlődése szempontjából Dévának a repülőállomás létesítése, épügy Arad számára meglepetés, hogy nem Aradot jelölték ki az állomás színhelyéül. Ehez pedig minden kelleke meg van, hiszen Arad az első nagy állomás Romániában, amelyet a repülőjárat Budapest felől utbaeít és Aradnak még mindig kifogástalan a repülőtere, amelyet nagyszerűen fel lehetett volna használni a repülőállomás céljaira.

Gyermekkoosik rend-**Hogedűsnel!**
kivüli nagy választókban ARADON.

— Betörést kíséreltek meg Scitovszky Tibor volt miniszter lakásába. Budapestről jelentik: Scitovszky Tibor volt miniszter, a Hitelbank vezérigazgatója Filler-uccai villájában betörést kíséreltek meg. A villa személyzete, az inasok és a házmester arra lettek figyelmesek, hogy két betörő ugrik át a vasrácon és nekilát a kapu felé-szítésének. A háziak revolverekkel fegyverkeztek fel és a betörőkre vetették magukat. A két betörő azonban egéruat nyert és sikerült elmenekülniök. Az inasok üldözték a betörőket és a gázgyár közelében sikerült az egyiket elfogniök. A rendőrségen kiderült, hogy Suhajda Gusztávnak hívják, 40 éves nap számos. Több napja nem evett és a nagy nyomora vitte rá a bünre. Társáról azt állította, hogy csak tegnap ismerkedett meg vele és a nevét sem tudja. Suhajdát letartóztatták és társa után nyomoznak.

— Az első fekete apácák. A belga Kongóban két néger nő, akik eddig, mint misszionáriusok működtek, beléptek az apácarendbe. Ez az első eset, hogy néger nő felvette az apácátlyolt

MAGY VILMOS

viszabó üzlete

Arad, r. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 4.

Állandó- és helyi szövetkülönlegességek

csó és pontos kiszolgálás.

— **Ánkó Margit** zongorázik, gróf Porcia Lajos társai vonósnégyest adnak elő, özv. Wittanék Lajosné előadást tart. Anyos Blankazával a május 11-én este fél kilenckor, a Mintha Kulturházban rendezendő „Anyák napja” ünnepségen. Belépti díj nincs, csak műsor.

— **Ebklállítás és katorékversen.** Romániai Fenyésztők Országos Egyesületének katoréksztálya június hó első felében tartja meg idej speciális kiállítását és versenyt ró-kára Zsüri: Pawalek Róbert, a wieni nemzetközi foxterrier Club elnöke, Calugaru kapitány (Cluj), Piso János erdőigazgató (Arad) és S. Jovách Sándor (Ujarad). Kiállítási igazgató: Palkovits András ismert aradi foxterrier spct-tenyésztő, versenyintéző és titkár Cizma Romulus, a Victoria-bank tisztviselője (Aad) és Gyarmathy Géza egyesületi tréner (Ujarad), akinél bővebb felvilágosítás és nevezési ívek kaphatók.

— **Az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoport** igazgatósága tudomásul adja, hogy további intézkedésig tagjai sorába felvesz orvosi vizsgálat nélkül egészséges egyéneket a „B” csoport kiegészítésére, Arad és környékéről. Jelentkezés a csoport irodájában, Iparos Otthon-épület, Str. Bratianu 16., földszint.

TEMPORA MUTANTUR.

1910: Van egy ismerősöm, akinek autója van.

1920: Autóm van.

1930: Van egy ismerősöm, akinek nincs autója.

1910: Tegnap egy kifosztott nőt láttam.

1920: Tegnap két kifosztott nőt láttam.

1930: Tegnap láttam egy nőt, aki sem volt kifosztva.

1910: Ki az a hölgy? — A lányom.

1920: Ki az a fiatal hölgy? — Az anyám.

1930: Ki az a bakfis? — A nagyanyám.

— **Fejszével agyonverte alvó férjét.** Kasosvárról jelentik: A somogy megyei Tekladu községben, Venczel József gazdálkodó gnap este összeveszett a feleségével. Éjjel, amikor a férj aludt, Venczelné egy fejszével átronsolta a férfi fejét, aki nyomban meghalt. Reggel, amikor a vérben fekvő holttestet a szomszédok felfedezték, az asszony zoknya vallotta be borzalmas tettét. A csendőg letartóztatta a gyilkos nőt.

Gyermekkoscsik részletre is.
Gyermekkoscsi üzem,
Bul. Reg. Ferd. 38.

— **Súlyos testi sértésért egy évi fogház.** Az aji törvényszék Constantinescu-tanácsa egy évfogházra ítélte Vigilian Ilie csicséri cost, aki közvetlen-közletről Pfister Antal hönndorfii gazdálkodóra lött vadászfegyvével. A főtárgyaláson Vigilian azzal védekedt, hogy Pfister tiltott területen vadászott ezért használta fegyverét. A bíróság nem engedte el a védekezést és így Vigilian ellen súlyos testisértés címén hozta meg ítéletét. A biság a vizsgálati fogsággal 5 hónapot kitöltött vett.

— **Jó néosztésünk lesz, ha reggelenként áhgyomorra v fél pohár természetes „Ferenc József” keserítet iszunk.** A táplálkozás zavarok szakorvosai talánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert a gyomor és a belek működését előmozdítja, a pekválást fokozza, az anyagcserét megéli és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűv gyógszertárakban, drogériákban és füszerüzleteen kapható.

— **Jéjelőetéseket Reusz-cég bármikor felvesz.** Pontoszállítás. Telefon 141.

Grandi olasz külügyminiszter a magyar jóvátételről. Az olasz tero győzött Párisban. — Magyarország visszakapta pénzügyi szuverenitását.

(Róma, május 9.) A képviselőháza mai ülésén Grandi külügyminiszter nagyfontosságú beszédet mondott. A keleti jóvátétel ügyében — mondotta a külügyminiszter — Olaszország kényes helyzetben volt, de hűségesen kitartott barátai mellett még áldozatok árán is. A keleti jóvátétel rendezésével Ausztria megszabadult minden jóvátételi kötelezettségétől. Bulgária terhére 37 évi időre mérsékelt fizetési kötelezettségeket állapítottak meg.

Az előbbieknél jóval nagyobb nehézségek merültek fel a magyar jóvátétel kapcsolatosan, mert a konferencián összefüggésbe hozták vele az optans-ügyet, amely hosszas és bonyolult vitákra adott okot. Végre is előgadták az olasz tervet, amely létre hozta ebben az ügyben is az elvi megállapodást és Magyarország visszakapta pénzügyi szuverenitását.

Erdekes fordulat a Kutjepov-ügyben.

Jelentkezett egy orosz publicista, aki a vizsgálóbíróval közölte a tábornok elrablásának nevét

(Páris, május 9.) Delali vizsgálóbíró meghallgatta Burtev orosz publicistát, aki néhány nappal ezelőtt levélben jelentette be, hogy egy Janovits nevű szovjetügynök rabolta el Kutjepov tábornokot. Burtev a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy részletesen ismeri

Kutjepov elrablásának történetét, egyelőre azonban nem közölheti a forrást, ahonnan információit merítette, mert még nem mentették fel a titoktartás kötelezettsége alól. Néhány nap múlva azonban módjában lesz többet is mondani az ügyről.

Agyonzulta a szivattyu kereke

Szörnyü szerencsétlenség Aradon.

Ma délben borzalmas szerencsétlenség történt Aradon. Blaj Simon, Strada Dorobantilor 44. szám alatti házában kertész munkát végzett Stoica János 35 éves pankotai földmunkás. Stoica a szivattyu közelében dolgozott, amikor annak mozgásban lévő kereke kabátját elkapta és a munkást is magával rántotta. Stoicát a kerék összezúzta s oly sebesüléseket és sérüléseket szenvedett, amelyek következtében azonnal meghalt.

Ma délelött új földrengést jeleztek.

Salnan város majdnem teljesen elpusztult.

(Budapest, május 9.) A földrengési obszervatórium készülékei tegnap délután 4 óra 40 perckor ismét földrengéseket jeleztek, melynek gócpontja ismét Perzsia volt. A készülék ma reggel egynegyed kilenc órakor ismét földrengést jelzett.

(Teherán, május 9.) A két nap előtti földrengéseknek a perzsa lapok véleménye szerint, több, mint kétezer áldozata van. A földrengés Salnan városban volt a legerősebb. A lakosok hétfőn délután érezték először a földrengést, a lakosság felősebb része nyomban a mezőre költözött, hogy ott töltsék az éjszakát. A földrengés az éj folyamán megismétlődött s oly erős volt a rézkódtatásban, hogy nyomában házak dőltek össze. Természetesen a la-

kásban maradók valamennyien a földrengés áldozataul estek. Salnan város majdnem teljes egészében elpusztult. A romok eltakarítása még mindig folyik, így az áldozatok pontos számát nem lehetett megállapítani.

Mironescu külügyminiszter a kisantant konferencia elhalasztását kéri.

Gouraud francia tábornok június 18-án Bucarestbe érkezik és Mironescu akarja fogadni.

(Bucuresti, május 9.) Mironescu külügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy a június 16-tól 20-ig a Tátrában tartandó kisantantkonferenciának június 24-re vagy 25-re való elhalasztását kérte. Gouraud francia tábornok ugyanis hivatalos küldetésben június 18-án Bucarestbe érkezik és Mironescu akarja fogadni.

Gouraud tábornok, aki a francia vezérkar egyik legbefolyásosabb tagja, tíznapi tartózkodásra érkezik Bucarestbe. Már június elején elutazik Párisból, de először Gallipoliba megy, ahol felavatja a világháboruban elesett francia tisztek és katonák emlékművét. Innen Ankarába utazik, hivatalos látogatást tesz Kemal pasánál és azután utazik Bucarestbe. Romániai tartózkodása során minden valószínűség szerint Erdélybe is ellátogat.

Mironescu külügyminiszter a tábornok búcaresti-i látogatásával kapcsolatban azt jelentette ki az egyik lapnak, hogy ez a látogatás hivatalos jellegű ugyan, de nincs politikai háttere.

— **Leonhardi világhírű tintái ismét mindenütt kaphatók.**

— **Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleményel.** Értesítjük az állomáson fizetett összes nyugdíjasokat, hogy Ispravnic George C. F. R. mérnök igazgató ur május hó 7-én már másodsorú táviratilag sürgette meg a fizetési lajromokat, melyeknek leérkezését azonnal hírlapilag közölni fogjuk. Ugyancsak a volt ACSEV. nyugdíjasokkal közöljük, hogy mihielyt okányaitat visszakapjuk, azokat azonnal kiosztjuk az érdekelteknek. Megnyugtatójukra tudatjuk, hogy ügyükben meghatalmazott ügyvédjük újból Bucarestben tartózkodik, hogy a végleges elintéztést készkőzöje. A választmányi tagjainkat újlag értesítjük, hogy e hó május 11-én, vasárnap délelött 10 órai kezdettel a vármegye székház nagy tanácstermében (Bul Regina Maria No. 7) választmányi ülést tartunk melyre a választmányi tagok pontos megjelenését kérjük. F. hó 10-én ünnep lévén, irodahelyiségünk zárva marad egész nap, f. hó 11-én délelött vasárnap zárva, délután fél 4 órától nyitva lesz. Az eluökség.

— **Pünkösdi vásár.** Átérezve a mai súlyos gazdasági válságot s honorálai akarva Arad város és környéke közönségének jóakarátát, melyet az Elbe harisnyaházakkal szemben eddig tanúsított, arra indított bennünket, hogy ugynevezett „Pünkösdi vásárt” rendezzünk, mely idő alatt gyári szabott árainkból 20 százalék engedményt nyújtunk összes cikkeinkből. Ezen akciónk a mai viszonyok mellett bizonyára széles körben fog érdeklődést kelteni, mert mindenki jelentékeny megtakarítást ér el, aki szükségletét fenti idő alatt fedezni fogja.

— **Ezren és ezren évről-évre nyernek a népszerű Fritz Dörge banknál, Wien, I—A Kärtner Strasse 43., vásárolt sorsjegyeken!** Miért nem akar ön is ezen szerencsések között lenni? Irjon még ma egy postalapot pontos címével. Felvilágosítások és hivatalos játéktervezetek ingyen, kötelezettség nélkül.

— **Dr. Németh Miklós kórházi orvos,** belgyógyászati és nőgyógyászati rendeléseit a Strada Cosbuc 1., (Széchenyi- és Wesselényi-ucca sarok) megnyitotta.

— **Ma megjelent a „Der Deutsche Rundfunk”** legújabb száma, amelynek gazdag tartalmából kiemeljük az alábbi cikkeket: A birodalmi rádiótársaság öt éve; Parasztszínház Bajorországban és Ausztriában; A berlini nemzetközi konferencia több nyelven beszélő apparátusa; Mit beszél a mi antennánk; Képek a német egészségügyi muzeumról, stb., stb.

— **Áramszünetelés.** A villanyfelep igazgatósága értesíti a nb. fogvasztó közönséget, hogy a magasfeszültségű légvezeték javítása miatt, folyó évi május hó 11-én, vasárnap, az áramszolgáltatás reggel 7 órától, ebédután 2 óráig szünetelni fog: a Calca Aurel Vlaicu (Pécskai-ut), Gájban és Ségában.

— **Eddig és nem tovább!** Bostonból jelentik: A parlament elé törvényjavaslatot terjesztettek, mely a jövőben megtiltja, hogy valaki tizennégynél többször köthessen házasságot.

Látogatás az aradi élő-halottak szomorú otthonában.

(Arad, május 9.) Az elmúlt napokban két rendőrségi aktára vezették rá vörös betűket az elintéztést jelentő három szót:

„Elmebajosok osztályára utalva.”

... és a szerencsétlen két beteg ott fekszik a fehér kórházi ágyon az élő-halottak otthonában. A májusi nap arany sugarai a kórterem rácsos ablakán beszűrődnek a szobába.

A betegek között.

Délután 4 óra. Engedélyt kérek Bodea dr. főorvostól, hogy megtekintsem az aradi köz-kórháznak alig néhány hónappal ezelőtt megnyitott elme- és idegyógyászati osztályát. Régebben mint a belgyógyászatnak egyik alosztályán kezelték itt az elmebetegeket,

speciálista hiányában azonban 1926-ban az elmeosztályt feloszlatták

és ezekben a kórtermekben a veneriás betegek nyertek elhelyezést. A múlt év novemberében teljesen átalakítva és újonnan berendezve ismét megnyitották az elmeosztályt és idegyógyászati osztállyal bővítették ki, amelynek vezetésével Bodea dr. főorvost, az ismert kolozsvári specialistát, az ottani klinika első tanárságát bízták meg.

Kérésre Bodea dr. főorvos végigvezet a kórtermeken, miközben megtudom tőle, hogy

jelenleg harminc elmebeteget ápolnak az aradi kórházban.

Legnagyobb része azonban gyógyítható és csak ezeket tartják itten, míg a többitet tovább küldik Zsombolyára.

A főorvos mondja:

— Mennél izgatottabb a beteg, annál több remény van a felgyógyulására.

Belépünk az egyik kórterembe.

A morfinista ápolónő

Egy nő fekszik az ágyban.

— Hogy van — kérdi a főorvos.

— Köszönöm jól.

— Kapott már ma morfiúmot?

— Még nem főorvos ur, — hangzik a válasz — de ha lehet kérnék egy kicsit.

Megrögzött morfinista. Alig 31 éves, de sokkal öregebbnek látszik. Ápolónő volt Aradon és így szokott rá a fehér méregre. Egy hónappal ezelőtt ő maga jelentkezett felvételre a kórházban.

— Nem tudott már morfiúmlhoz jutni — mondotta Bodea dr. főorvos — erre eljött, hogy gyógyítsuk ki. Hihetetlen adagokat szedett.

Már egy grammot is bevett, ami husz embernek is elegendő halálos dózis.

— Most napról-napra kevesebbet és kevesebbet kap. Így lassan-lassan szoktatjuk le az átkos szenvedélyről.

Tovább megyünk. A másik teremben egy ágy sarkában sápadt fiatalember gubbaszt. Arca hófehér mint a fal, szemei besettek. Itjankori elbutulás. Alig 25—26 éves ez az élőhalott. Gyógyíthatatlan. Ujjával állandóan egy fix pontra mutat és egy-egy szót többször ismételve összefüggéstelenül beszél. Egy aradi iparosnak a fia.

Odébb egy öreg ur fekszik az ágyban. Amikor meglátja az orvost sirva fakad, majd alig érthető hangon mondja:

— Mikor megyek már haza főorvos ur? Mi újság Kolozsváron? Huszonnyolc éve már, hogy elkerültem onnan, de azért mégis visszavágyom abba az uri városba.

Nyultvelőbénulása van és állandóan siró, s nevetőgörcsök gyötrik. Gyógyíthatatlan.

Az udvaron csikos kórházi kabátban sétálnak a betegek. Bodea dr. főorvos megszólít egy idősebb nőt.

— **Tipusok, az elmebetegség groteszk típusai.** —

— Itt van a vizsgálóbíró ur — mondja neki. — Adja elő a panaszát.

A beteg, aki üldözési mániában szenved, beszélni kezd.

— Harminckét évvel ezelőtt 1898-ban tizenhét éves koromban viszonyom volt egy aradi uriemberrel, aki tönkre tette életemet és most sem hagy nyugton. Kérem bíró ur 50.000 lej kártérítést követeljek tőle.

Mindent megígérek neki. Jól tudom, hogy az örültekkel nem szabad ellenkezni. Bodea dr. főorvos elmondja, hogy

a rendőrség utalta be az elmeosztályra, mert egy ismert aradi ur ellen, akit soha életében nem látott, merényletet akart elkövetni. Az a mániája, hogy 32 évvel ezelőtt viszonya volt vele.

Rajta már nem lehet segíteni. Menthetetlen.

A többi betegek az udvaron nevetve hallgatják az öreg szakácsnő vallomását és egymásnak mondogatják:

— Szegény bolond!

Az elmebajosok mindenkit bolondnak tartanak, csak ők egészségesek.

Az ember mint kísérleti nyúl.

Odébb a nyugágyon egy nyomorék gyermek fekszik. Kicsi a feje akárcsak az öklöm.

— Kísérletekre használom ezt a szerencsétlen gyermeket — mondja Bodea dr. főorvos.

SPORT.

Egyetlen jegy sem kapható már a magyar—olasz kupadöntő mérkőzésre.

„Minden jegy elkel” tábla az MLSz. irodahefységén. — Ünnepi fogadtatásban részesítik az olaszokat. — A magyar kormányzó a mérkőzésen. — Szombaton délelőtt 10 órakor érkezik az olasz legénység Budapestre.

Rádió közvetíti a mérkőzés lefolyását.

(Budapest, május 9.) A magyar—olasz kupadöntő válogatott mérkőzés előkészületei ugyszólván teljesen befejeződtek. A magyar válogatottak a Hűvösvölgyben pihennek. A kondíciójuk teljesen kielégítő. A legnagyobb örömet az kelt, hogy Turay izomgyulladására nagyon szépen javul, az izmok érzékenysége teljesen elmúlt, az iszapkezelés és az injekciók jó hatással voltak. Tehát ő is fitt kondícióval száll a harcba.

Budapesten ünnepi fogadtatást készítenek elő az olaszok fogadtatására. A kormány és a Magyar Labdarúgó Szövetség nevében Dréhr Imre dr. államtitkár, az LMSz. elnöke üdvözlő az olaszokat Budapestre érkezésükkor a pályaudvaron, utána Berczel Jenő alpolgármester Budapest székesfőváros nevében és Pekár Gyula a képviselőház külügyi bizottsága nevében mond üdvözlő beszédet. A mérkőzésen meg fog jelenni a magyar kormányzó is a feleségével, József Ferenc főherceg és családja kíséretében. A magyar kormányt Bethlen István gróf miniszterelnök, Vass József h. miniszterelnök, népjóléti miniszter, Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, Szcitovszky Béla belügyminiszter képviselik a mérkőzésen. A pályán a mérkőzés megkezdésekor Vass József népjóléti miniszter üdvözlő a csapatokat. Este a Gellért-szállóban, a banketten Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere köszönti a megjelenteket. Dréhr Imre dr. és Pekár Gyula, valamint a közélet többi előkelőségei is beszélnek.

Tegnap este, amikor az MLSz. az utolsó jegyeket osztotta ki a válogatott mérkőzésre, a szövetség Vilmos császár-uti helyiségében valóságos tumultuózus jelenetek voltak. Az este már az utolsó jegy is kiosztásra került,

vos — Hülvén született és mentetlen. Maláriás vért oltottam bele és ha szűg van valamelyik beteg részére maláriás erre, tőle veszem.

Ime az ember, mint kísérleti nyúl.

„Csapataim pénteken indulnak be Berlinbe.”

Az épület balszárnyában vannak cellák. Mindeniknek van lakója. A dühöngő tegeket helyezik itten el. Benézek az ajtón levő kis rácsos ablakon. Egy negyven év körülérő áll a cella közepén.

Vilmos császárnak képzelet magát, és nap ott áll a cella közepén és beszéd intéz a néphez.

Amikor meglát bennünket újra beszélni kezd:

— Csapataim már készen állanak éspénteken vonulok be Berlinbe. Lángostor lesz kezembem és kiirtok mindenkit, aki ellenszögül. Az első azonban az áruló generális lesz. A mazuri tavakba fojtom Hindenburgot, aki dacára annak, hogy felesküdt tábornokom volt, vállalkozott arra, hogy elfoglalja trónomat.

Majd tovább folytatja...

— Megszólalnak majd az ágyuk, elindulnak a tankok és három nap alatt meghódítom az egész világot.

A háboru áldozata, a vérzivatarok idejéből hozta magával betegségét. Maniátiкус imperiálista és rajta már semmi sem segít. Életének hátralevő részét már itt fogja eltölteni az élő-halottak között.

Ferenczy György.

ugy, hogy a sporttelepen nem is lesz pénzti ami még eddig nem fordult elő Magyarorszon rendezett mérkőzések alkalmával. Maggel a szövetség épületének kapujára tártettek ki, amelyen a következő olvasható:

„Az olasz—magyar válogatott mérkőzés minden jegy elkel.”

A mérkőzés napján már reggel 9 órakor megnyitó Üllői-uti pályát egy kilométeres körben rendőrkordonnal vonják körül. A rdonon nem lehet, csak a mérkőzés jegyei keresztül jutni és az MLSz. erre a célra állított igazolványával.

Tekintettel az óriási érdeklődésre az MLSz. elhatározta, hogy a magyar—olasz válogatott futballmérkőzést a helyszínrádió közvetíti. E célból az A. pavillonrornyot építettek a leadó számára. A korenciertisztjét Puhár István, a Nemzeti Sport főmunkatársa tölti be. A rádió nemcsak a játék egész fázisát közvetíti, hanem pontosan beszámol a fogadtatásról, a jelenlevők, a hangulatváltozásokról és színes riport ad a játék menetéről. A helyszíni közvetítést pontban 5 órakor (romániai időszámítás színt 6 órakor) kezdik.

(Róma, május 9.) Az olasz válogatott csapat tegnap tartotta utolsó tréningét, melyen fölényesen, 9:0 arányban győzte le az SF Udinese csapatát. A csapata valamennyi tagja elsőrendű játékot mutatott, valamennyiük kondíciója kielégítő. A válogatott csapat szombaton délelőtt 10 órakor érkezik meg Budapestre.

O A bruxellesi birkózóverseny első napján továbbjutottak a magyarok. Bruxellesből jelentik: Tegnap kezdődtek szabadszerű európai birkózó bajnokságok, verseny első napján a magyar résztvevők közül Gyarmati és Tasnádi fölényes győzelmet arattak. Kárpáti és Zombori pontozással vereséget szenvedtek, de nem estek ki. Igylehát a birkózó bajnokságok első napján minden magyar versenyző tovább jutott.

ERDELYI PENSIO

Budapest egyetlen belváros-dunaparti családi otthona a Gellérthegy szíjében, a Ferenc-József rakparton (bejárat Havas-u. 2.) megnyitott. Napos szobák, dunai levegő, jutányos árak.

Zabolai Kovács Dezső dr. földbirtokos, v. m. kir. gazd. felügyelő

Erettségire,

magánvizsgákra előkészítenek középiskolai tanárok.

Lakásim:

Galgóczi

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3. Teljes ellátás.

O Budapestre vitte Svehla volt cseh miniszterelnök a európai kupát. Budapestről jelentik: Ma idérkezett Prágából Svehla volt csehszlovák miniszterelnök, aki az európai kupát alapította és azt mostanáig Prágában őrizték. A kupát átadta a Magyar Labdarúgó Szövetségnek, az most egy budapesti kirakattalban van és vasárnap kiviszik a válogatottmérkőzésre.

O Bucapestre érkeztek a lengyel válogatottak. Budapestről jelentik: A lengyel válogatott csapat ma, Lott őrnagy, szövetségi kapitány és Sevorszky mérnök vezetésével, Bucapestre érkezett. A pályaudvaron nagy közönség élén az MLSz. vezetősége ünnepélyesen fogadta a lengyel játékosokat. Az egyetemi énekkar a lengyel himnuszt énekelte.

O Szomjas Gusztáv a magyar galamblövbajnok. Budapestről jelentik: A magyar fővárosban most folyik a galamblövő-paring, amelynek eredményei a következők: Bajnok lett: Szomjas Gusztáv ismert szabolcsi céllövő, aki 1927-ben nyerte el a bajnoki címet. Diadala nagy meglepetést keltett, mert mindenki Lummitzer dr.-t favorizálta, aki a montecarlói versenyeken európai hírű sikereket aratott. Dr. Lummitzer második lett. Az egyetemi díjat Montag András, a fiatal céllövőgárda egyik nagyjövője tagja nyerte. A Dánia és Magyarország közötti csapatversenyben Magyarország győzött.

Fedák megtartja erdélyi turnéját?

Budapesti jelentés szerint a belügyminiszterium visszavonta a betiltást. — Egy román újságíró védekezik az agent provocateurség vádjá ellen.

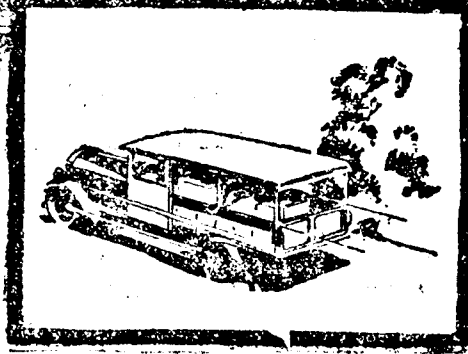
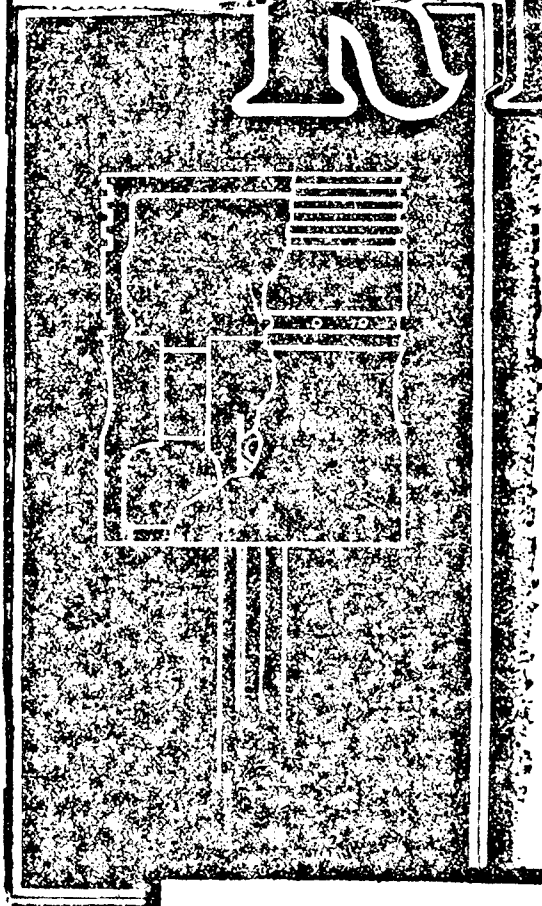
Kolozsvárról jelentik: Ismeretes Fedák Sári viszontagságos körülmények között elmaradt erdélyi vendégszereplése. A már engedélyezett vendégjátékot a belügyminiszterium arra való hivatkozással, hogy a kolozsvári diákok kilátásba helyezték, a román nemzet megsértésének vádjával illetett Fedák Sári fellépésének megzavarását, betiltotta.

A közönség, bár nem szívesen, hiszen Fedák Sári az impériumváltás után nem lépett fel Erdélyben napirendre tért a dolog felett, nem így azonban az érdekeltek, akik kutatni kezdték, ki volt az, aki ilyen tévesen informálta a diákságot? Valaki aztán belekeverte az ügybe Paukerow Leonárd ismert román újságíró, a most Kolozsváron vendégszerepelt Pataky Kálmán operatőres impreszáriójának a nevét és olyan verziót terjesztett el, amelyek szerint Paukerow, részben azért, mert Fedák Sári egy vele kötött turnészerződést nem tarótt be, részben amiatt, hogy a Pataky-estély konkurensét látva Fedák Sári vendégszereplésében hátmögötti intrikákat folytatott volna és ilyenformán része volt a diákok akciójának felidézében. Ennek a nem is nagyon rejtett gyanúsításnak kifejezést is adtak azok a nyilatkozatok, amelyek a kolozsvári Magyar Színház köréből az ügygel kapcsolatban elhangzottak.

A nyilatkozatokra most válaszol Paukerow Leonard dr. Janovics Jenőnek, a kolozsvári Magyar Színház igazgatójának és visszautasítja az agent provocateurséget és annak a reménynek adott kifejezést, hogy ezt maga dr. Janovics Jenő fogja megcáfolni. Ezt a színház igazgató meg is tette. De a Fedák-front körüli csatározások még mindig nincsenek véglegesen lezárva. Fedák Sári legalább is nem tartja befejezettnek az ügyet s egy kolozsvári barátjához intézett levelében bejelenti azt, hogy lejön Erdélybe és szembenéz azokkal az inszinuációkkal, amelyekkel illették. Fedák, aki ugyancsak energikus egyéniség, bízik benne, hogy személyes fellépésének meg lesz a hatása és sem a diákság, sem a belügyminiszterium nem fog kifogást emelni erdélyi vendégszereplése ellen.

Budapesti jelentések egyébként most legújabbán arról tudnak, hogy Fedák Sári kimagyarázó útjára nem is lesz szükség és az erdélyi látogatása véglegesen turné formájában fog a közeljövőben megtörténni. Ugyanis Seress impreszárió — hírek szerint — újra közbenjárt a miniszteriumban és ennek a felelősséges intervenciónak állítólag sikere is lett volna, amennyiben a belügyminiszterium visszavonta a betiltó határozatot és Fedák Sári mégis megkezdheti vendégjátékát Erdélyben. Tintattal arra, hogy a hír nem közvetlenül Bucarestből ered, ennek hitelességéhez kétség férhet.

REO



VEZÉRKEPVISELET:

AMERICAN MOTORS S. A.

BUCURESTI, CALEA VICTORIEI 105.

Aluminium dugattyúk a zafir ellentálló- képességével

REO minden teherautójánál, új motorjának dugattyúhoz speciális aluminiumkeveréket használ, amely a legjobb létező keverék.

Ez a keverék olyan erős, hogy külön műszereket kellett készíteni, a zafirnál keményebb hegyvel, mivel a keveréket csak így tudták esztergályozni. Ez a keverék nem kopik és nem olvad, a legnagyobb megterhelésnél sem. Az elhasználás a lehető legnagyobb minimumra redukálódik. A tém kitágulása jelentéktelen.

Ezáltal lehetővé vált egy olyan hengernek az előállítása, mely az eddigieknél sokkal pontosabb és tökéletesebb.

Nagy ellentállóképesség, redukált kopás, pontosabb működés, ennél fogva nagyobb erő kifejtés, mind olyan technikai előnyök, amelyek hosszú gyakorlatunk eredménye s amelyek kivétel nélkül rendelkezésére állanak a „GOLD GROWN” motornál.

A REO-TRUCK és autobusz alvázak, speciális autobusz típusok, amelyek teljesen különbözők a teherautó-alvázaktól.

Találhat REO-t minden célra, mástól tonnától 3 és fél tonnáig, négy sebességgel az autobuszoknál és a 2 tonnás modelleknél.

Hidraulikus négy kerékték, belső fékpofákkal. 99

Amikor a férj szökteti meg a feleségét...

A párisi esküdtszék kivételesen öt évi fegyházra ítélte egy gyilkost.

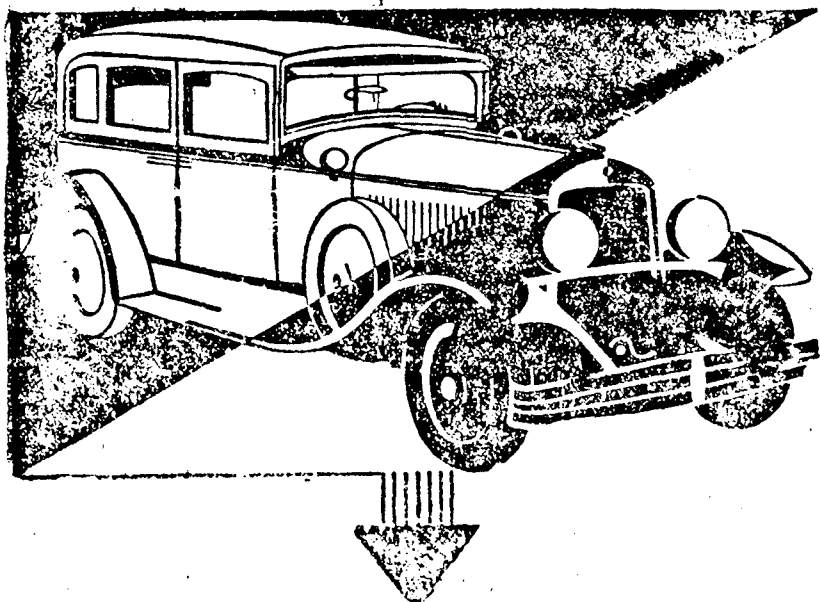
(Páris, május 9.) A párisi Seine-departman esküdtszék tegnap nem mindennapi gyilkossági pert tárgyalt. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, különösen mivel Páris két leghíresebb védőügyvéde szerepelt a perben. Az esküdtszék a gyilkost, ezáltal minden várakozás ellenére nem mentette fel, hanem 5 évi börtönbüntetésre ítélte.

Az esküdtszék tárgyalás utolsó felvonása volt egy véres tragédiának, amely bővelkedett az érdekes lélektani momentumokban. A vádlott Marcel Saurel vendéglős és borkereskedő olyan öntudatosan állott bírálók elé, mintha biztosan számolna felmentésével. Saurel egyenesen azzal a szándékkal jött Marokkóból Párisba, hogy hűtlen szeretőjét lelője.

A gyilkosság előzményei a következők: Marcel Saurelnek jóforgalmu kúszlete volt Párisban. A kereskedő egyszer megismerkedett egy Boireau nevű asszonnyal, aki 3 gyermek anyja volt. Kettőjük között csakhamar szerelmi viszony fejlődött ki. Saurel végül is elhatározta, hogy elada üzletét és megszökteti az asszonyt. Tervét keresztül is

vitte és a pár Marokkóba utazott, hogy ott új életet kezdjen. A kereskedő megtakarított pénzen borüzletet, majd pedig vendéglőt nyitott. Az üzlet jól jövedelmezett, úgyhogy Saurel rövid időn belül tekintélyes vagyonra tett szert. Később úgy a borüzletet, mint a vendéglőt szeretője leánykori nevére iratta. Boireau asszony csakhamar megunta Marokkót és vissza akart térni Párisba. Az asszony férje, akinek közben sikerült a pár tartózkodási helyét kinyomozni, váratlanul megérkezett Casablancába és rabosolta feleségét, hogy térjen vele vissza Párisba. Amikor Saurel legközelebb üzleti útra indult, az asszony 50.000 frankot vett ki a pénztárból és megszökött férjével. Minihogy Boireau asszony leveleit válasza sem méltatta, véres bosszút esküdt hűtlen szerelmésén. Visszatért Párisba, felkereste az asszonyt lakásán és három lövéssel leterítette. Saurel a tárgyaláson azt igyekezett bizonyítani, hogy tettét erős lelki felindulásban követte el. A nyomozás azonban minden kétséget kizáróan megállapította, hogy előre megfontolt szándékkal követte el a gyilkosságot.

Ezt CHRYSLER állítja



Az autósok többet követelhetnek pénzükért

Nagyobb tempót, elevebb felgyorsulást, hogy eltorlaszolt utcákon könnyebben közlekedhessenek. Egy nagyteljesítményű felgyorsuló motort, amely lépésnyi tempóról óránkénti 100 kilométeres sebességre kapcsolás nélkül gyorsul fel! Simább járást, több erőt és nagyobb kitartást — hogy gyorsabban lehessen járni — rossz, meredek utakon is. Hosszu lapos rugók, ujfajta gummiagyakban, amelyek semmiféle állandó kenésre sem szorulnak. Jobb legyen a kocsi fekvése az utakon! Sebességváltót széles fogazású kerékekkel, amely rendkívül zajtalan és könnyen kezelhető legyen. Nagyobb kényelmet! Széles tágas karosszériákat. Nagyobb biztonságot! Hidraulikus belső expanziós féket, amely tökéletesen biztos bármely időjárás mellett is.

Ezt Chrysler állítja: Az autósoknak mindezt egy kocsihoz kell megkapniuk tényleg mérsékelt áron!

Chrysler épített is egy ily kocsit. A Chrysler 66-ot! Ennek a kocsinak a teljesítménye kell, hogy bálmulatba ejtse mindazokat, akik pontosan tudják, mire képes egy Chrysler kocsi. Nézzé meg és vezesse a kocsit.

Nézze meg a legközelebbi Chrysler képviselőnél azonnal a három hatalmas Chrysler modellt. 66 Chrysler '75'1 Chrysler '65'. A négyhengeres Plymouth szintén Chrysler-gyártmány.

Chrysler 66
gyártott.

AUTO-UNIVERSAL, PALATUL WFISZ, TIMISORA

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A készülő szesz törvény nem szállítja le a szeszadót és nem ad szabadságot a szeszkereskedelemnek.

Bizonytalanság a szeszérdekelték körében. — A likőrszindikátus vasárnapi ülése.

(Arad, május 9.) Naponta jelennek meg híradások a napi sajtóban a készülő szesz törvényjavaslatról. Beavatottak véleménye szerint ezek a híradások csak tapogatózásoknak tekinthetők, miután a készülő új szesz törvény fontosabb pontjai körül még mindig nagy vita folyik az előkészítő bizottságban.

Illetékes helyről szerzett információk szerint

a készülő törvény nem sok jóval biztat, mert ma már annyi bizonyos, hogy a régi törvény két legsérlemesebb pontja, a magas szeszadó és a szeszkereskedelemnek korlátozása továbbra is megmarad.

Az adó tekintetében ugyanis a régi törvénynek az a fogyatéka, hogy a borszesz adóját sokkal alacsonyabbra szabta, mint a gabonaszeszt, miáltal a gabonaszeszkereskedők nem képesek versenyképesen fellépni a

piacon.

A szeszrel való kereskedelem is különféle olyan korlátozásoknak van alávetve, amelyek formálisan megbénítják a szeszrel való kereskedelmet.

Pénzügyigazgatósági körökből szerzett információink szerint, az új szesz törvény főleg az eddigi szeszellenőrzés fogyatéka miatt óhajtja kiküszöbölni és meg akarja akadályozni, hogy a feketeszesz gyártása továbbra is úgy virágozzon, mint most.

Pontos adatokat az új törvényről még a mai napig tudni nem lehet. Az aradi szeszipari körök azt remélik, hogy a likőrszindikátus vasárnapi ülésén Steier Emil, a szindikátus elnöke, már részletesen fogja ismertetni a végleges szesz törvénytervezetet és, hogy a szindikátus már kritikát is üzhet ehhez a tervezetthez.

„PHOENIX“ | kékkő |

előnyös árban kapható

Mezőgazdák

Kereskedelmi R.-T.-nél

Aradon.

Megkezdődött a magyarországi gabonaértékesítő anket.

Négy exportcentrumot létesítenek.

(Budapest, május 9.) Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklése alatt megkezdődött a gabonaértékesítő anket. Elhatározták, hogy a külföldi államkölcsön felvétele után, olcsó kamatu lejáratú hiteleket szerezzenek a gazdák számára. Elhatározták, hogy négy gabonaexportcentrumot létesítenek. Olaszország felé Barson, Nyugatmagyarország felé Sopronban, Csehszlovákia felé Miskolcban s a Kelet felé Budapesten. Az exportbuzát osztályozni fogják és a termelők prémiumot kapnak, hogy azonos vidéken, azonos búzát termeljenek. — Az egységes párt mai értekezletén Erdélyi Aladár képviselő kérdést intézett Bethlen István gróf miniszterelnökhöz a gabonaértékesítés tervére vonatkozóan. A miniszterelnök kijelentette, hogy a gabonaértékesítés kérdése akut és sürgősen megoldandó. A kormány hónapok óta behatóan foglalkozik a kérdéssel és pozitív programot dolgozott ki, melyet most tárgyal meg a mezőgazdaság képviselőivel. E tárgyalásokat holnap befejezik s a jövő héten a kereskedelem és malomipar véleményezése elé bocsátják.

= 3 milliárd eddig az idei adóbevétel többlet. Bucurestiből jelentik: Az adóbevallások száma 1,111.669-re emelkedett, míg tavaly csak 897.097 volt. Kizárólag a fővárosban 61.609 bevallás a szaporulat. Az adóbevétel többlet eddig három milliárd.

= 20 százalékkal emelkedtek a magyar hadikölcsönkötvények. Budapestről jelentik: A hadikölcsönkötvények ma 20 százalékkal emelkedtek. A hirtelen emelkedés spekuláció.

= Tücsök pusztít a magyarországi szőlőkben. Budapestről jelentik: Hihetetlen károkat okoz a tücsök a hegyalja és az egeri környéki szőlőkben. A gyenge tél és a korai tavasz miatt a szokottnál hamarabb jöttek elő rendkívüli nagy számban a fekete tücskök és éppen korai megjelenésük folytán, — minthogy a bab, kukorica, répa, és egyéb általuk kedvelt növények, még nem keltek ki — rávetették magukat a szőlőre s a termőcsapokon fejlődésnek indult rügyeket mikor már babszem nagyságúra duzzadtak kirágyák.

A Városi kávéházban

május 10-től Vörös Féri zenekara hangversenyez

Nagy Divatrevü

a Központi-étterem (volt Ujságíró Klubban).

A legújabb modellek kerülnek bemutatásra szombaton és vasárnap d. u. 8 órakor és este 10 órakor. A nagy érdeklődésre való tekintettel felhívjuk a t. högyközség szives figyelmét, hogy asztalokról gondoskodjanak és igényüket jelezzék be Reiner György női divatáruházában Str. Noise Nicoara (volt Petőfi-uca sarok).

Multheti keresztretjvényünket megfejtték:

Fáy Gyuláné, Szatmári Ferenc, Szatmári Zoltán, Bickel Béláné, Szedlák Mária, Szentmiklósy Bobo Brunner Macus, Nagy Zoltáné, Fekete Rezsóné, Grosz Antalné, Házy Mária, Pachta Baby, Marzsó Iván, Roth Sándor, Gadó Jenőné, Csovics Olga, Neszmerák Vilma, Becker Évike, Barna Teri, Cherrier Jánosné, ifj. Szigemeth Kálmán, Adok Vica, Orfi Ági, Zachariás Micike, Rozsnyay Ilonka Etelka, Zoráné Joanovits Teréz, Sonnenwirth Zoltán Kolozsváry Csibi, dr. Kabdebó Antal, Barta Elza, Oláh Lili, Gerecz Zita, Tüskés Ilona, Pablucz Józsefné, Messer Lajosné, Lévai Sándorné, Schwartzt Dezső, Komicekné Szuchy Ida, Kolumbán Ida, Perleg Hermin, P. Vass Sarolta, Polcz Margit, Marosi Irén, Sendorfi József, Gyenge Tusi, Aron Béla, Székely Ica, Fuchs Andor, Hönigesz Cica, Berzován Joanné, Pollák Ferencné, Vadas Baby, Baner Mátyás Györgyössy Odónné, Zoller Bözsike, Garlaty B., Komma Nándorné, Hein Pubi, Bedő Margit, Engel Dezsóné, Kämmer Ilonka, Balcsó Ilonka, Schmitzer Ibi, Bogdán Helén, Szaniszló Ica, Trüpa Illés, Szaniszló Böske, Andó Izabella, Hézsó Ilonka Hézsó Maca, Seleg Mariska, Thurzó Károly, Zakariás Pöszy és Mancsi, Ráczy I. Gyula, Vass Olga, ifj. Barta János, Andrejko László, Urbányi Emmy, Seiler Anna, Princz János, Bedő Árpád Stoll Piroksa, Kiss Sándorné, özv. Kellner Józsefné, Stefanut Sablné, Vidéki Gabi, Grüner Erzsébet, Silberer Jenő, Rusnacu Constantinné, Balcsó Bölsike, Siebig Tivadárné, Bontovics Bözsike, Bondár Béla, Scholz Baby, Hubert Ilona, Cseh Rózi, Jaczina Fibor, Kaufmann Lola, Urszner Bözsi Buda József, Ficus Baba, özv. Endre Gézáné, Berta Micli, Bruckmann Öri, Nyiri Gyuláné, Pintér Ilonka, Kiss Zoltán, özv. Zsótér Mihályné, Merz Pipy, Pászthy Rózsika, Kozmann Károly, Josth István, Ehling Vilma, Luszka Marika, Balcsó Margitka, Balcsó Sári, Beljung Irénke, Beljung Rózsika, Martin Jánosné, Stökl Magda, Limbeck Jenő, Müller Manyi, Fias Ilona, Izsák Panni, Heller Sári, Grosz Samuné, Zarándi Pálma, Feier Margit Mária, Gh. Farcasiu, Maresch Béláné, Nádrai Aurélné, Kótai Ilonka, ifj. Cristea János, Finkelstein Rózi, Irtel Vilmosné, Virágh Róza, Antunits Ferenc, Tenczinger László, Fábrián Magda, Liebermann Dezső, Tóth Ferencné, Kelemen Olga, Ováry Elvira, özv. Papp László, Rehák Juliska, Gersch Irén, Szántó Margit, Makai Kálmáné.

SORSHUZÁS UTJÁN JUTALMAT NYERTEK:

BUGARIU órnagyné, egy üveg kölnivíz „Royal“ Parfumeria Str. Romanulul (Zrínyi-uca) sarok.
Z. VÁRADY MARGIT, egy pár női keztyű Bársony Andor cégtől Piata Avram Iancu.
PONTA LUCIA, egy kulacs rum likőr vagy cognac „Flora“ rum és likörgyártól
WOLF GUSZTÁVNÉ, egy készlet Margit-krém, zappan és puder Hehs örökösök Margit-krém gyárából Str. Eminescu és Unirei sarok
TÉTHY MÁRTA, egy művészi színezésű arckép leszler Róbert fotóművészeti szalonból Bul. Reg. Maria
MÉSZÁROS BABSZI, egy negyed kg. csokoládé „Pallas“ bonboniére Str. Romanulul Bohus-palota
HAAS MIKSÁNÉ Sirla, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
GOLOMEGY ELLA, egy ridükülbe való varóképzlet Hoch H. fotóház Arad.
RÉVÉSZ MÁRTA, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
BRENNER JENŐ, egy villamos zseblámpa „Electron“ villamos felszerelési vállalat Str. Metianu (Forrai)
LIEBERMANN DEZSŐ, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
SZAKOLCZAY VILMA, egy női hajondolálás Winkler Teréz női fodrász Str. Marie Chendi (Kölcsei-u.) 11.
WINKLER BABY, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
PÁRISNÉ, egy havi kölcsönkönyvtár Oláh Sándor könyvkereskedése és kölcsönkönyvtárából Bul. Regina Maria Minorita-palota.
ZOMBORY PIRI, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
RÁMER RÓZSI, egy speciális női hajvágás Jager Tivadár fodrász Bul. Reg. Ferdinand 29.
ROTH LIPÓTNÉ, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
Ifj. HRIVNÁK LAJOS, egy rádióakkumulátortöltés „Technica“ autójavitóműhely ajándéka Str. Episcopul Radu (Magyar-u.) 19
Dr. LENGYEL SÁNDORNÉ, az Aradi Közlöny egy évszámig ingyen.

MULTHETI KERESZTREJTVÉNYÜNK HELYES MEGFEJTÉSE. Vízszintes sorok:

1 Kis gyermek hátára, 15 Ipa, 16 Trió, 17 Igen, 18 Láp, 199. Dame, 20. Barográi, 23. Hazza, 24. Órs, 25. Fed, 26. Ba, 27. Zsf, 29. Yár, 30. Laokon, 32. Lada, 34. Debora, 36. Nit, 37. Telek, 39. Los, 40. Al, 42. Sósav, 44. Utadó, 46. Ic, 47. Fais, 49. Aberdeen, 52. Kec, 54. Aki, 55. Onu, 56.

Te, 57. Lot, 59. Pan, 60. Gol, 62. La, 64. Födele, 66. Elakad, 68. Ót, 69. Rud, 70. Not, 72. Yor, 73. Ob, 75. Ági, 77. Vég, 79. Dein, 81. Malherbe, 84. Hely, 85. Ul, 86. Oda se, 88. Eladó, 90. Te, 91. Are, 92. Arabia, 95. Ovo, 97. Általa, 100. Oran, 101. Brácsá, 103. See, 104. Ika, 106. El, 107. Ee, 108. Hmn, 109. Tanu, 110. Elssler F., 113. Arat, 114. Odo, 115. Inai, 116. Kös, 118. Ar, 119. Lórántffy Zsuzsanna. — Függőleges sorok: 1. Kí-dőt a fa mandulástól, 2. Ipara, 3. Samson, 4. Yt, 5. Erben, 6. Riad, 7. Mór, 8. Hfr, 9. Agár, 10. Lefed, 11. An, 12. Alajos, 13. Rázár, 14. A parancsnok gyémántja, 21. Obál, 22. Gade, 25. Fotó, 28. Fekd, 31. Kiss, 32. Leve, 33. A. K. U. E., 35. Book, 37. Tabula rasa, 38. Ité-tábla, 41. Lak, 43. San, 45. Anod, 46. Ica, 48. Ligeti, 50. Rt., 51. De, 53. Epedye, 55. Olaj, 58. Teri, 61. Ol, 63. Ad, 64. Fö, 65. Lu, 67. Koma, 71. Oel, 73. Oh, 74. Be, 76. Gea, 78. Élt, 80. Nora, 82. Lero, 83. Rein, 84. Hová, 87. Deli, 89. Dore, 91. A tenor, 93. Áres, 94. Ball, 96. Ochran, 98. Leadó, 99. Agent, 101. Beföz, 102. Smaru, 105. Alaf, 107. Erdü, 111. Sfi, 112. Eis, 115. Lu, 117. Ss.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, május 10.

Bucuresti, 17. Könnyű zene 18.30. Könnyű zene, 20. Gramofon, 21. Szimfonikus hangverseny román zenekarokból. — Belgrad, 11.30. Gramofon, 13.45. Déli zene, 19. Délutáni zene 21. Trió, 22. Az első belgrádi dalárda hangversenye 23.15. Balalajkazené. — Berlin, 21.30. Vidám est, Utána tánczene. — Brünn, 12.30. Gramofon, 13.35. Pozsony, 17.30. Délutáni zene, 18.25. Zongorajáték, 20. Prága, 21.15. Vidám előadás, 21.40. Verdi: „Aida“ című operája gramofonon, 23. Prága, 23.20. Katonazene, 1. Prága. — Toulouse, 19. Tánczene, Spanyol dalok, 20. Harmonikázás, 20.30. Műdalok.

AZ UJSÁG

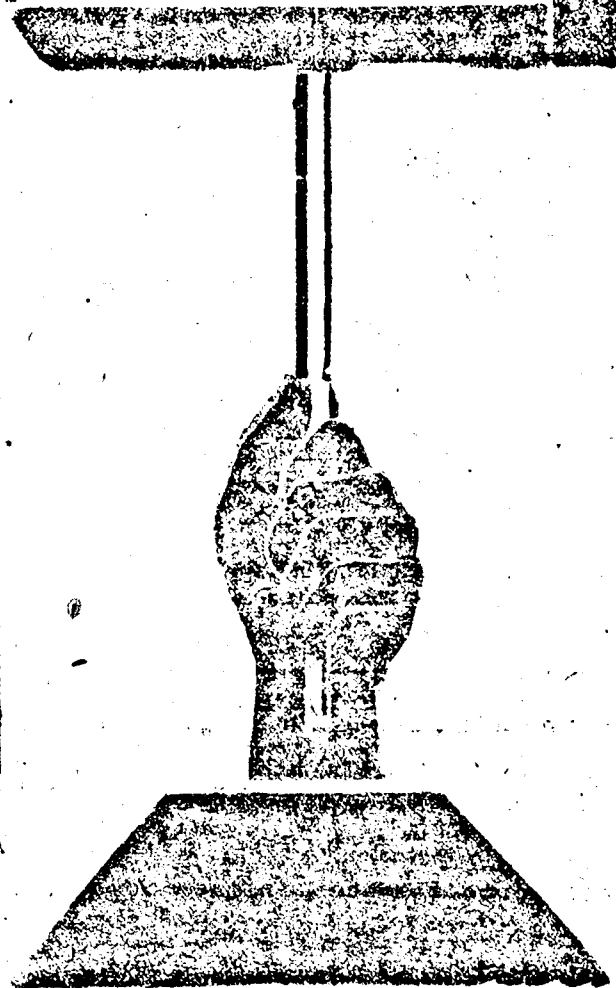
Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.



Magaslati gyógyhely és nyaralótelep

Steierdorf (Caras-m.)

800 m. a tenger színe felett, 10.000 holdnyi fenyveserdőtől övezve. — Elegáns villák új vízvezetékekkel és vízgőgyinté-zettel. — Elsőrendű konyha. — A központi intézetten kívül 18 magánvilla!

Románia legolcsóbb klimatikus gyógyhelye!

Kérjen prospektust!

Argentina zene, 21.25. Operetársulatok, Katonazene, 22. Könnyű zene. — Wien, 13. Gramofon 16.15. Dostal-zenekar, 18.25. Beethoven: A-cúr szonáta az Esz-dúr vonósnygves 20. Walther von der Veledwiede-ünnep, 21. A salzburgi karénekegyesület részben való közvetítése, 22. Offenbach: „Dorottya“ című egyfelvonásos operettje, Utána a Holzer-zenekar játéka. — Budapest, 10.15. Gramofonhangverseny, 1.05. Szalonzenekari hangverseny 6.30. A m. kir. 1. honvégyalgeezred zenekarának hangversenye, 8.30. Népszínműelőadás a Studióból. „A vereshajú“, 11. Magyar Inre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-szállóból.

VASÁRNAP, május 11.

Bucuresti, 12. Rádiózenekar, 17. A Sibiceanu-zenekar könnyű és román zenéje, 18. Vidám negyedóra, 18.30. Sibiceanu-zenekar, 19. Rádiógyetem, 20. Gramofon, 21. Rádiózenekar, 21.45. Rabega énekesnő dal-estje, 22.15. Rádiózenekar. — Belgrad, 13.30. A Szimics-zenekar játéka, 17. Tánczene a zemuni Ferencc-völgyéből, 18.30. Cigányzene, 21. Dalok és áriák, 21.30. Utazás a világ körül, zenés rádiórevü 22.45. Seta Európa keresztül. — Berlin, 16.30. Gramofon, 19. Szó-rakoztató zene, 21. Hangverseny, Utána tánczene Bratislava (Pozsony), 8-9 Prága, 11.30-15 Prága, 17. Délutáni zene, 18.30. Prága, 19.20. Vidám egyfelvonásos bohózat a studióban, Utána a Pauscher-zenekar játéka. — Budapest, 11. Ünnepi istentisztelet a józsefvárosi plébánia-templomból, 12.15. Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból, 1.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, 4. Rádió Szabad Egyetem 5.15. Gramofonhangverseny, 6. A magyar-olasz válogatott csapatok futballmérkőzésének helyszíni közvetítése az FTC-pályán, Konferál Pluhár István a Nemzeti Sport főmunkatársa, 8. Szó-rakoztató zene, 9. Részleges sporteredmények, 9.10. Egy magyar diák utazása postakocsin 1830-ban Nagykállóról—Késmárkra, Utána: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

HÉTFO, május 12.

Bucuresti, 17. Rádiózenekar, 18.30. Shilton basszbrítónénekes hangversenye, 19. Rádiógyetem, 20. Gramofon, 21. A Carmen-énekkar egyházi és világi dalokat ad elő, 21.45. A Carmen-énekkar előadása, 22.15. Filia hegedűművész játéka. — Belgrad, 11.30. Gramofon, 13.45. Harmonikázás, 18.30. Délutáni zene, 21.30. Budapest, 23.15. Massenet-est. — Berlin 17.30. Hangverseny, 21. Offenbach: „A gerolsteini nagyhercegnő“ című négyfelvonásos operettje a Studióban, Utána tánczene. — Leipzig, 17.30. Délutáni zene, 20.30. Katonazene, 22. Mai olasz dalok, Utána tánczene. — London Regional, 19.40. Könnyű zene, 21. Midland Regional, 21.30. A Rajna kincsenek előadása a Covent Garden királyi Operaházból, 1. Az Ambassador Club zenekarának tánczenéje, Utána könnyű zene és zeneböhocok előadása. — Wien, 13. Silving-zenekar, 16.30. A Payrzenekar játéka, 21. Alten Bella operaénekesnő négy Brahms- és négy Schumann-dalt énekel, 21.30. Nemzetközi hangverseny Budapestről, Utána a Gaudriot-jazz játéka. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvégyalgeezred zenekarának hangversenye, 1.05. A rádió házkvartettjének hangversenye, 5. Asszonyok tanácsadója, 6.30. Gramofonhangverseny, 7.30. Német nyelvoktatás, 8.10. Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye, 9.30. A közép-európai műsorcsereorozatban a budapesti rádió adóállomás műsorának közvetítése. Liszt: Faust-szimf. Előadja a m. kir. Operaház zenekara és férfi énekkara. A tenorszólist Székelyhidy Ferenc dr. énekl, Vezényel Dohnányi Ernő dr. Utána a Fejeszenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

Figyelem!

Háziassan készült felvágottak, elsőrendű borju-, marha- és sertés-
hus pontos kiszolgálás mellett kapható: **Siebig Ferenc**
hentesüzletében v. Weitzer János-ucca, a postával szemben.

Jégszekrények legolcsóbban Nagy Adolf-nál.

Olasz-Magyar mérkőzés közvetítése az Ara-
dul-nou (ujaradi) **Tündérbertben**, hol
minden vasár és ünnepnap **ALMAI LACI** teljes zenekara **HANGVERSENYESZ**. Belépő-díj nincs.
Meleg és hideg ételek, frissen csapolt Dreher-sör, olcsó árak, figyelmes kiszolgálás.

Terézia Felter

kozmetikai intézete. Aromassage, radiumos és szénsavas
kezeléssel olcsó bértelben. Hajszálak, szemölcsök végle-
ges eltávolítása, archámlesztás stb. Szerek előadása.
Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Pünkösdi vásár

f. hó 12-30-ig eredeti szabott gyári árainkból fenti idő alatt

20% engedményt adunk!

Használja ki mindenki saját érdekében ezen jelentős ked-
vezményt. Nagy választék az összes cikkekben.

„ELBE“ harisnyaházakban Bul. Reg. Maria 26. (Minorita-palota)
v. Zrínyi-u., Vároai színházzal szemben

Hirdessen az Aradi Közlönyben**Regény a népek életének világhistóriai drámájáról.**

Ole Rölvaag világhírű író regényciklusáról. — Az író két év alatt lett halászlegényből egye-
temi tanárrá.

Istenverte vidék Félévig vaksötétség, félévig éj-
főn Nap Sehol egyetlen fa: csak zuzmó s bokor. Vi-
hartépte, karsztos vassziklák. Itt rága magát az
északi jég Norvégia végső nyulványaiba. Ma kiszakít
belőle egy-egy darabkát, abból sziget lesz, a névtelen
szenvédésnek büntetés-szigeteje.

Egy ilyen névtelen szigetnek névtelen öblében
éledt a 70-es évek vége felé egy nyomoruságos há-
zaspár. Napjában háromszor főtt krumpli és sózott he-
ring volt a menüje, mert három gyerek is volt a ház-
nál; a halászat pedig évről-évre rosszabbul hajtott.

A gyerekek felnőnek, ahogy tudnak. A legköze-
lebbi iskola hét mérföldnyire van; istenkisértés lenne
őket ebben a vaksötét, havas viharban kiengedni. Ezért
csak a „nyári“ félévben, kilenc héten át élednek ott
az iskola mellett. Épen csak megtanulnak olvasni. Elég
is az. Minek egy halászgyerekeknek az a nagy tudó-
mány? Pedig az egyik gyerek, az Ole, fenemód töri
magát az olvasmányért. A norvég kormány a nagyobb
halásztelepeken mozgókönyvtárakat rendezett be és
Ole kapható arra, hogy tízennégy mérföldet is elgya-
jogoljon, hogy elhozza az Ivanhoet, amelynek meg-
hallotta a híret.

Ettől jönnek aztán a bolond gondolatok. Egy na-
pon visszavárik az apjukat a halászutról s Ole a kö-
csipkés parton sétál az édesanyjával. Az anyja meg-
kérdi tőle: mi szeretne lenni. S a kölyök szemében
felvillan valami és kivágja a szentenciát: „Költő!”

Hát ezt mivelik ezek az átkozott könyvek. Apja
je is tiltja, annál is inkább, mert Ole amugy ügyes ha-
lász. Csak aztán jön egy rettenetes vihar. Ott pusztul
a halásztelep férfinépének java. Ole megelégedi a di-
csőséget. Apjától tudja, hogy volt régen egy másik
nagybátyja, aki fiatal korában kivándorolt Amerikába,
ott farmer lett és meglehetősen kis vagyona tett azóta
szert. Titokban levelet ír a bácsikának: küldjön neki
hajójegyet. Két évig nincs válasz. Két esztendő múlva
nagy hajóvásár van a közelben. Ole szeme egyik gyö-
nyörű viking-hajón akad meg. Már napok óta mustrál-
gatja, amikor befut a postahajó és meghozza a várva-
várt hajójegyet New Yorkig. Ole gazdája fél, hogy el-
veszti ügyes hajóslegényét. „Ha visszaküldöd nyomban
a hajójegyet, megveszem neked ezt a szép hajót”.
Ole fél napi gondolkodási időt kér. Kimegy a tenger-
partra s ott tépelődik a kiugró, szírtén. Döntött. Va-
lami ismeretlen vágyakozás hívja az Újvilág felé.

Háromévi farmereszkedés után belátja, hogy nem
nekivaló ez a pálya. A legközelebbi nagyvárosba. Jo-
vába megy. De munka nincs. Negyven dollár megta-
karított pénze van. Ezzel most — 23 éves korában —
beiratkozik először életében, komoly iskolába. Ugy ta-
nul, hogy két év múlva maturára eresztik. Erre a St.
Olaf College egyetemére megy és négy év múlva,
1905-ben kitüntetéssel vizsgázik le, sőt a professzorai
váltig biztatják, menjen haza egyévi tanulmányutrá;
ha onnan visszajön, kinevezik az egyetemre tanárnak.
Ole Rölvaag erre az ígéretre áttutazik Oslóba és egy
év múlva csakugyan a norvég irodalom professzora
lesz a minneapolis-i Olaf-egyetemen. Ez 1906-ban tör-
tént. Ma is ott tanárkodik.

Két esztendő alatt halászlegényből egyetemi pro-
fesszorrá avanszálni. De a Rölvaag igazi lendülete
mégsem itt van. Csöndesen professzorkodott. Aztán
beütött a világháború, amely rá is, mint mélyebben
gondolkodó emberre megrendítő hatással volt. Felérez-
te, hogy a népek életében valamilyen kiszűrt uralko-
dik. És erre megfogalmazott benne egy nagy, históriai,
évszázadok óta folyó drámának az elgondolása. A drá-
ma lelkében az a jelenség áll, amely Európa népeit
végzettszerűen, valóságos kozmikus erővel arra kény-
szeríti, hogy előbb Ázsiából Európába, innen pedig
utóbb Amerika felé vándoroljanak új hazákat alapít-
sának.

Két nagy regényben írta meg ezt a világhistóriai
drámát, amelynek — az amerikai, az angol, a norvég,
a svéd, a finn és a német kiadás után — most magyarul
is megjelennek a Dante kiadásában. Az elsőben
(Hallgat a preri) megírja Per Hansa Holmnak és az
asszonyának életét, akik kivándorolnak Norvégiából az
amerikai, nyugati prerikre. Folytatásul jelent meg „A
győzedelmes Péter”, Holm fiának, szóval a második
nemzedéknek lassu átszivárgása az új életbe, az átha-
sonulás az amerikanizmus új dübörgő ritmusához és
persze közben folyton a harc az előző nemzedék hon-
vágyával, ősi nosztalgijával. A nemzedékek harcában
egy dolog ad biztos talajt: az élet örökkévalóságának
nagy evangéliumában való hit, amelynek nem igen
akadhat hivatottabb prédikátora, mint a halászlegény-
ből világhírű íróvá cseperedett Rölvaag.

NYILTTÉR.**Meghívó.****A Kishitel és Takarékbank R. T.**

1930. május hó 11-én vasárnap d. e. fél
11 órakor a zsidó kulturházban Ara-
don, Str. Romanului 6. sz. alatt tartja

alakuló közgyűlését,

amelyre a részvénytjegyzőket meghív-
ják az alapítók.

Dr. Kele Gyula

ügyvéd, irodáját

Str. Gheorghe Popa (Ferdinand-u.) 9. sz. alá,
II. emelet,

helyezte át.

Értesítés.

Értesitem a n. é. köz. nséget, hogy hentesüzletemet
Szabadság tér 17 sz. alá helyeztem át.

Továbbra is szíves támogatást kér

NETEU JÁNOS
hentes-meester.

PÜSPÖKGYÓGYFÜRDŐ

(Oradea mellett)

600 év óta használják eredménnyel 42 C. természetes, meleg,
kénos, radiumos hőforrásait, reuma, köszvény, ischias, csont-
törések és női betegségek ellen.

Romániában jelenleg első ujonnan épített

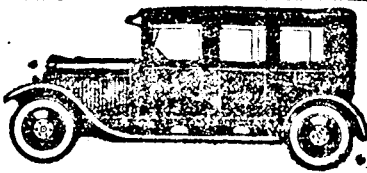
HULLÁM és STRANDFÜRDŐ

Verseny-uszoda.

Kényelmes vasutközlekedés. Napi penzió fürdővel 180.— lejtől.

Ujonnan berendezett rituális étterem s.

Kérjen prospektust. Püspök gyógyfürdő.



Edmond KISS Ödön

Fabrica de caroserie de automobile
Autókarosszéria üzem

Arad, Bulev. Reg Ferdinand No. 27

Dr. Szegő Hugó

ügyvédi irodáját

Strada Bucur (Eötvös-ucca) 15. szám alá
helyezte át.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk,
hogy szeretett jó édesanyánk, drága jó
nagyamama és rokon

özv. Weber Jánosné

f. hó 9-én, délelőtt, a halotti szentségek
ájtatos felvételével, rövid szenvedés után
elhunyt.

Temetése Sirian (Világoson) folyó nő
10-én, d. u. 5 órakor lesz a róm. kath.
anyaszentegyház szertartásai szerint.

Nyugodjon békében!

Siria (Világos) 1930. május 9.

A gyászoló család.

**Az ERDÉLYI ÉLET minden
száma szenzációs tartalom-
mal jelenik meg.**

**Az Aradi Közlöny
apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei**

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi
helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis
az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-
ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivata-
lunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhe-
lyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-
napl számban feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

Ha pénzét biztosítani és jövedelmezővé akarja tenni, úgy vásároljon Ingatlant.

ELADÓ: A volt Batthyány-uccában 6 lakásos sarokház értékes telekkel 720 ezer lejért. Belváros központján emeletes ház 5 lakással, fürdőszobákkal, óriási telekkel egy és fél millió lejért. Városháza közelében földszintes bérház 900 □-öles telekkel. — Vasutállomás közelében új ház 1x3, 2x2 szobás lakással 520.000 lejért. — Forgalmos útvonalon sarokház fűszerüzlettel 1x2 és 1x1 szobás lakással 330.000 lejért. — A volt Erzsébet-köruton nagy jövedelmet hozó bérházak. Belvárosban emeletes ház 7 lakással, 15%-os jövedelemmel 1.200.000 lejért. Ugyanott sarok üzletház 3 üzlettel 1x3 és 1x1 szobás lakással 420.000 lejért. A volt Deák Ferenc-uccához egészen közel 4 szobás, fürdőszobás, kertés magánház 460.000 lejért. Belvárosban sarokház 4x3, 4x2 és 1x1 szobás, fürdőszobás lakással 1.200.000 lejért. Belvárosban és közelében bér- és magánházak 300—700.000 lejért **HAASZ ALBERT**-irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Legszebben fenyéz, mos, vasal: Buttinger Teréz
gőzmosója Arad, v. Batthyány-u. 35. bent az udvarban.

Biztos egzisztencia
Központban, elősmert nagyforgalmu, a befektetett tőke 30—40 százalékat jövedelmező üzlet 12 éves szerződéssel, eladó. Egy hónapon belül átvehető. Kizárólagos megbízottam: **HAASZ ALBERT** Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Kiadó
négy-szobás, fürdőszobás, konyhas lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

AZ ÜZLET
nevelő lapnak Romániába való bevitelét és terjesztését a bucaresti román kir. külügyminisztérium 53.201—1929. szám alatt megengedte. — A lap előfizetési díja, román előfizetők részére is, egy évre 20 pengő félévre 10 pengő negyedévre 5 pengő Mutatványszámot **ingyen** küld a kiadóhivatal: **BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 29.**

7 szó: Bauer a Szerencse Fia. Osz-tályosorsjeggyel szerencsével játszanak.

Az egyik közelmúlt játékon az 500.000 Schillinges főnyereményt egyik szerencsés vevőnk nyerte. Sokmillió Lei nyereményt fizettünk már ki Romániában. — A világ legjobb sorsjátéka!

84.000 sorsjegy Lényegesen megjavított játékterv. 42.000 nyeremény

A sorsjegyek felét kihúzzák.

Egy sorsjeggyel nyerhet szerencsés esetben **500.000 Schillinget = 50.000.000 Lei.**

Nyeremények: 500.000 S. = 12.500.000 Lei. 500.000 S. = 7.600.000 Lei. 100.000 S. = 2.500.000 Lei. 80.000 S. = 2.000.000 Lei. 60.000 S. = 1.500.000 Lei. 50.000 S. = 1.250.000 Lei és számos közép és kis nyeremény.

Rendeljen még ma:

ALBERT BAUER-nél
WIEN, IV., Favoriten Str. 4.

Az I. osztály húzása május 20-22. (1930.)

Sorsjegyárak: $\frac{1}{8}$ S 6 Lei 150 $\frac{1}{4}$ S 12 Lei 300 $\frac{1}{2}$ S 24 Lei 600 $\frac{1}{1}$ S 48 Lei 200

portó nélkül.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után. Minden nyereményt készpénzben azonnal kiizetünk. Húzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

Olcsó árakkal bannulatba ejtjük a közönséget!!

Gyári képviseleteink által több waggon kerekpárunk érkezett. „Göncke”, „Huszari”, „Kaysor”, „Wallenrad”, „Steiger”, „Mars”, „Mannmann”, „Brennabor”, „Bastert”, „Eras Standard”, „Kosler”, „H. & T.”, Tura és Versenykerekpár. Képző részletezésre kaphatók. Alkatrészekben gazdag raktár.

Hammer Zsigmond & Fia
Bulevard. Regele Ferdinand No. 27. (Seraa Bani-tér)

GBL

HUNGARIA
Nagyszállóda
BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Kiadó
azonnalra egy szép nagy mel-lék helyiséggel kapcsolatos **üzlethelyiség**
Oppenheimer sörraktára
Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 15.

kiadó nagyon olcsón **divatos női karóra** briliánsokkal és egy **valédi gyöngysor.**
Megtékinthető: Minorita-épület, főkapu II. emelet, 25. a. 6.

Figyelem!
KREBSZ kelme-festő mos, fest, tisztít. **Külön körfestészet.**
v. Boros Bani-tér 51 v. Karoline u. 9.

Jól kifagyasztott Műjégünk
házhoz szállítását megkezdtük.
Dreher-Haggenmacher sör- és jéggyár **Aradul-Nou.**
Telefon: Arad 68. sz.

Jó bizonyítványokkal és megfelelő gyakorlattal bíró, katolikus vallásu 1956 **uradalmi kulcsárné kerestetik.**
Megkeresések „Aradmegyei uradalom” jeligére az Aradi Közlöny kiadója kéretnek

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

UNDERWOOD
SZEGED
REMINGTON ROYAL szob
IRÓGÉPEK

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban. **GARAI**, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 10. szám. Címre ügyveini!

Május 1-től
ingyen sorsjegy
Minden 10. üzletfelemnek 1 db 50 lej értékű Iparos Otthos sorsjegyet adok ajándékba! **Hoszpodár** kelme-festő és vegytisz-tató v. Teleky-u. 18. sz.

Mielőtt nyári női és leányka ruhaszükségletét beszerzi, tekintse meg dus rak-táramat és győződjön meg utolérhetőlen versenyképességéről.

Iuliu PLESZ Gyula

cég központi női ruhaáruháza
ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben.

A Consum r. t. részletcsoportjának tagja.

Kérem fenti címre
figyelni!

Kérem fenti címre
figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóíz hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

BRAZILIAI kávéültetvényes kér helyzetjelentést Cremonáról és programot a Festwocheről. 2018

HÁZASSÁG.

SEBESTYÉN IMRE Irodája Budapest, Király-ucca ötvenegy, eredményesen közvetít házasságokat erdélyiek részére (Válaszbélyeg küldendő 20 lej)

FÉL ARVALEANY férjhezmenne hatvan-ezer pengővel. Megbízottja: Sebestyén Imre. Pest, Király-ucca ötvenegy.

ALKALMAZÁS.

JÓLFŐZŐ SZAKÁCSNÓ ruhához jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1454

JOBIZONYITVANNYAL rendelkező ügyes szobaleányt keresek. Jelentkezése d. e. 9-11-g. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

ÜGYES varró fizető és tanuló leányokat felvesz Rózsáné, Piata Avram lencu 3. (Szabad-ter) II. em. ajtó 1.

FIATAL, mindenféle felvétetik volt Apponyikórut 16. földz. 2. 2050

GÓZHENGERT fur a helyszínen Ranz Ottó gépészeti műhelye Ujszentannán. 1933

FÜRESZGÉPPEL 1 waggon fát 300 lejért vállalom. Kelemen György és Társa, volt Borona-u 60. 2029

VÉTEL ÉS ELADÁS.

OLDSMOBIL csukott, teljesen új automobill, gyári áron alul, esetleg kedvező üzleti feltételek mellett átadó. Mauthner Tibor, Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 6.

CSUKOTT Buick AUTÓ kifogástalan, olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2021

BÜSENDORFER STINGL stb. ZONGO RAK kerti garnitúra, virágállványok, kifütyölt madarak, majolika, és kínai vázák, nagyon olcsó szalonnák, vitrinek, tükrök, perzsaszőnyegek, antik órák, álló villanylámpa festmények, székek, antik ágyak, éjjeli szekrények, szekrények, tea szervizek, Biedermayer kredenc, Biedermayer asztali lámpák, festmények, 12 személyes damaszt garnitúra, filé asztalterítő, hegedű garderober szekrény, Mignon írógép, 2 drb. ruganyos matrac, szék, csilár eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

BUZÁRÉSLETFIZETÉSRE jókarban lévő szalmafüteses hatos vagy nyolcas kazánt keresek, vagy csépléshez társat kazánal új hatos oséplőműző. Szacsavay gazdasága Cavna-Silindia. 2027

RÉSLETFIZETÉSRE eladók: Elvátórok, cséplőszekrények, kazánok, cséplőgarnitúrák, buzában is. Tractor, kazánt cserélek és veszek. Balogh Iuszerkereskedő, Arad, Str. Ureche. 2047

ELADÓ Biedermayer-butorok, valódi szép perzsaszőnyegek, Förster koncertpianinó, oszlopos órák. 9-2-ig Str. Soarelor (Zoltán ucca) 8. szám. 2054

KÖNNYŰ tenerrautó eladó, esetleg elcsérelném luxusra vagy motorkerekpárra. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2058

ÖT TONNÁS teherautó kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadójában. 2062

KOMPLETT EBÉDLŐ, függönyök, festmények, lámpák jutányosan eladók. — Altmanné, volt Kazinczy-u. 3. 1907

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454



Ha Ön izületi- (rheuma, köszvény, ischias, izületi gyulladás stb.)

ideg- (neurasthenia, neuralgia, migrén, ideges szív, ideges gyomor stb.)

anyagcsere- (érelmeszesedés, korai öregedés, női bajok, vese, epe, lép, máj stb.) vagy egyéb bántalmaitól

(asthma, tüdő, bénulás, gennyes és gyulladásos folyamatok, bőrbetegségek stb. stb.)

meg akar szabadulni,

vegyen valódi ST. JOACHIMSTHALI RADIUMOT TARTALMAZÓ „RADIUMCHEMIA“-t.

A „Radiumchemia“ egy 15x20 cm. nagyságú gyógypárnácska. E háziszert a cseh Allami Rádiumművek garantált rádiumtartalommal állítják elő. Használata egyszerű, általában a fájdalmas testrészt teendő és állandó rádiumbesugárzással (emanáció) gyógyít. Hatásossága ötször nagyobb a Bad Gasteiner viznél.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Részletes felvilágosítással szolgál és beszerezheti:

Romániai vezérképviselet: Révész Ignác Arad, Strada Constantinului (Batthyány-ucca) 31. sz.

Közetképviseletek: Bucuresti: Str. Brezoianu 4. Cernauti: Str. Banatului 3. Chisinau: Str. Bartholomei 7. Cluj: Str. I. Ratiu 8.

LAKÁS.

ARADHEGYALJA egyik legszebb kolnaja kies ozondu völgyben fekvő, portmentes, 3 szoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba nyaralásra kiadó. Bővebbet Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 39

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor u.) 3. 800

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

HATSOBÁS modern lakás november 1-re kiadó. Bővebbet Muresan, városi főmérnöknél. 1990

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

NÉGYSZOBÁS modern földszintes lakás augusztus 1-re kiadó, volt Erzsébet-körről 56. 2053

KIADÓ háromszobás modern lakás azonnalra. Str. Ghiba Birta 40. 2056

KERESEK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyeget, ezüst tárgyakat és evőeszközöket, antik butorokat, komplett szobabereendezéseket, márkás dísztárgyakat stb. Kivánatra házhoz is megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. sz. Neuman-palota 1000

FORDSON, International, Hawa traktor, magánjáró 6-os lokomobil, igen kedvezően Kovács Soma Társánál, Arad.

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

HÜTŐSZEKRENY szabadalmazott Manesmann, igen előnyös árban Kovács Soma Társánál, Arad.

INGATLAN.

FELMILLIÓIG hazat venne belvárosban. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2035

INGATLAN gyárépülete, Strada Viaioun herbe kiadó, vagy örökön eladó. Bővebbet Mosse hirdetőben, Arad.

FÖLDSZINTES bérház város közepén, 16.000 lej havi jövedelemmel, 850.000 lejért eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2068

Olesó házak.

Főtéri bérház 16 hozadékkal 4.500.000. Belvárosban nagy bérház 2 és 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal. 16% jövedelemmel 1.200.000. Volt Szabadság-terhez közel nagy bérház 22% jövedelemmel 950.000. Ugyanott 5 szobás, fürdőszobás, kedvező fizetési feltételekkel 350.000. Színház közelében emeletes bérház 18% jövedelemmel 750.000. Központban 4 szobás, fürdőszobás 400.000. Törvényszékhez közel modern emeletes, új, 850.000. Volt Radnai-utján jókarban, 6 lakással, 250.000. Ugyanott sarkon 2 lakással, istállóval, üzlethelyiséggel 220.000. Volt Ferenc-terhez közel 2x2 és 3x1 szobás, nagy kerttel 360.000. Ugyanott 5 bérelménnyel, nagy kerttel 400.000. Volt Batthyány-ucca táján 8 bérelménnyel, részben fürdőszobás, 15% hozadékkal 750.000. Ugyanott 1x3, 1x2 szobás, parkirozott udvarral 370.000. Volt Orczy-uccához közel kisebb ház 2 lakással 130.000. Volt Választó-ucca táján 1x2 szoba, konyha, nyári konyha, 1x1 szoba, konyha, kamra, 1 szoba, 300 □-llet 160.000. Ugyanott gazdálkodásra alkalmas 3 szobás, mellékhelyiségekkel, nagy szinell, 620 □-llet 190.000. Ugyanott új 3 szoba, konyha, éléskamra, fürdőszobahelyiséggel, nagy kerttel, külön 1 szoba-konyha 280.000. Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletházak, földek szőlők 50.000-től feljebb. Megbízott: HATSCHKEK, Strada Mărășesti (Kossuth-u.) 58-60. Hdszt. 4.

VATA DE JOS (ALVÁCSA)

Kénes és szénasavas högyögyfürdő. Erdély legolcsóbb gyógyfürdője

Természetes kénes és szénasavas hévíz: évszázadok óta csodás és páratlan eredménnyel gyógyítanak rheumat, oszti, köszvényt, ischias, osontszut, aranyeret, visszértágulást és különféle női bajokat.

Állandó konyha, elsőrendű állandó előnyzene, portmentes hegyi levegő, karsalon, tennis és teke-pályák. — Állandó orvos. Pénzisz rendszer:

Háromszori étkezés reggeli-ebédvacsora, lakás naponta Lej 160. és személyenként

Kérjen azonnal prospektust Az Igazgatóság.

OKTATÁS.

GÉP és GYORSÍRÁSI tanfolyamra állandóan beiratkozás Császár írógép vállalatnál Str. Alexandri (Salac-u.) 5. Telefon 3-93. 1200

ÜZLETEK.

AUTOGARAGE május 15-től kiadó Dr. Müller Vendel László ügyvédnél, volt Ferenc-ter 13., volt Karolina-u. sarkon házban. 2010

SZEP, tágas üzlethelyiség kiadó. Strada Bratiou 21. (Volt Weitzer J.-u.) 2049

BODEGA és söröző forgalmas helyen eladó, esetleg más célokra kiadó. Strada Mărășesti 75. 2070

FÜSZERÜZLET berendezéssel, lakással esetleg korcsmahelyiséggel olcsón bérebeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2069

ÜZLETHELYSÉG 2, 3, 5, 7 szobás teljesen modern lakás, a Banca Româneasca palotájában. Felvilágosítást a bankban adnak. 2045

ÜZLETHELYSÉG a Szabadság-ter sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

BUCARESTI megbízások
egmegbízhatóbb és közismert pontossága ELINTÉZŐHELYE

csakis

Künstler

vizum és utazási iroda
ARAD, Bul. Regina Maria 24. sz.